

gemeente helmond

Graffiti beleidsnota

**Helmond,
Juni 2002**

**Gemeente Helmond
Afdeling stadsbeheer
Bureau Exploitaties**

Voorwoord

Deze opdracht is aangenomen door UniPartners Eindhoven. UniPartners Eindhoven is een non-profit academisch adviesbureau dat verbonden is aan de Technische Universiteit Eindhoven (TU/e). UniPartners Eindhoven maakt deel uit van een uitgebreid nationaal en internationaal netwerk van "junior-entreprises" in Europa. UniPartners heeft als doelstelling om de kennis die beschikbaar is op universiteiten beschikbaar te maken voor het bedrijfsleven. UniPartners voert op projectbasis opdrachten uit voor bedrijven en instellingen. De projecten worden uitgevoerd op basis van "fixed price, fixed service" principe en hebben betrekking op diverse vakgebieden. De projectadviseurs zijn studenten van de TU/e die hierbij een waardevolle praktijkervaring opdoen. De begeleiding van het project geschiedt door projectmanagers van UniPartners Eindhoven.

Wij willen alle mensen die ons hebben voorzien van de broodnodige informatie daarvoor hartelijk bedanken. Ook willen we onze dank uitspreken over de hartelijke en openhartige manier waarop we zijn ontvangen bij de gemeente Helmond, de Stadswacht en de politie. Zelf hebben we met veel plezier aan dit project gewerkt en kennis gemaakt met een typisch probleem van deze tijd: graffiti. We hebben veel opgestoken tijdens de verrichte arbeid en verwachten dat de gemeente Helmond dit rapport kan gebruiken om het graffiti-probleem in Helmond nog sterker aan te pakken en beheersbaar te maken.

Eindhoven, juni 2002

Geert van Lin
Martijn Warnaar

Samenvatting

In de gemeente Helmond zijn in het verleden een aantal plannen van aanpak en werkafspraken op papier gezet met betrekking tot het graffiti-beleid. Echter ontberen deze nog de nodige onderbouwing. Er zal dus een nieuw eenduidig graffiti-beleid opgesteld moeten worden. Vanwege veel andere prioriteiten in het huidige beleid is dit onderdeel uitbesteed aan het academische adviesbureau UniPartners te Eindhoven.

In de eerste plaats is het huidige graffiti-proces in kaart gebracht met de belangrijkste bijbehorende partijen op basis van de beschikbare documenten en interviews met deze partijen. Hieruit blijkt dat de belangrijkste partijen worden gevormd door het Quick Service Team (QST), Gemeente Helmond, Stichting Stadswacht, politie Helmond, HALT-bureau en justitie. Het graffiti-proces is opgesplitst in twee parallelle processen namelijk:

1. Graffitimelding, reiniging en administratieve en financiële afhandeling.
2. Daderopsporing en justitionele afhandeling.

Het eerste proces beschrijft de gang van zaken tussen registreren van graffiti door de Stadswacht (na een binnenkomende graffitimelding), de coördinatie en administratie door de gemeente en de verwijdering hiervan door het Quick Service Team (QST). Dit proces blijkt naar behoren te verlopen.

Het tweede proces start als er aangifte wordt gedaan bij de politie door een graffiti-geduppeerde. Dit proces beschrijft de dadervervolgning tot en met de afwikkeling door justitie. Uit het onderzoek blijkt dat dit proces nog te wensen overlaat. Er is namelijk de laatste 2 jaren een afname in het aantal aanhoudingen van graffiteurs en in 2002 is er nog geen verdachte vervolgd.

Beide processen zijn geanalyseerd. Dit heeft geleid tot de volgende mogelijke verbetermogelijkheden die in de eerste plaats als doel hebben om het graffiti-proces beheersbaar te maken tegen minimale kosten:

- Betere communicatie tussen de verschillende partijen.
- Betere inzet en betrokkenheid van de politie.
- Opzetten van een (marketing)plan voor Quick Service abonnementen.
- Hogere gemeentelijke bijdrage (interne verrekeningen), omdat in verhouding veel gemeentelijke objecten besmeurd worden.
- Dwangmaatregelen voor verplichte reiniging.
- Betere vorderingsmaatregelen m.b.t. de strafrechtelijke geldzaken.
- Beter gestructureerd financieel beleid.
- Gestructureerd graffiti-overleg.
- Formatie van een nieuwe fulltime gemeentecoördinator die ambtelijk verantwoordelijk is voor het graffiti-beleid.

De gemeente Helmond dient, in de persoon van deze fulltime coördinator het beleid te bepalen. Er dient een goede samenwerking te zijn tussen deze coördinator van Bureau Exploitaties en de overige belanghebbende partijen.

Naast de verbeteringsmogelijkheden is het financiële plaatje van het graffiti-proces onderzocht. Hieruit blijkt dat het graffiti-beleid in 2001 per saldo een kostenpost vormde van € 24.891. Dit is exclusief ambtenaarssalarissen. Daarbij staat er nog een bedrag open van ruim € 27.277 aan schadebedragen!

Concluderend kunnen we stellen dat het toekomstbeeld van het graffiti-beleid van de gemeente Helmond, bij doorvoering van de verbeteringsmogelijkheden er goed uitziet. Voornamelijk de betere inzet van de politie en betere vorderingsmaatregelen kunnen bijdragen aan minder gevallen van graffiti. Daarnaast kan door een uitgekiend marketingplan voor de Quick Service Team contracten ook nog een aardige inkomende geldstroom bewerkstelligd worden. Dit alles resulteert in een goed beheersbaar graffiti-proces tegen minimale kosten.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
SAMENVATTING	3
INHOUDSOPGAVE	4
INLEIDING	5
HOOFDSTUK 1: PROCESBESCHRIJVING	7
1.1 INLEIDING	7
1.2 PARTIJEN IN HET GRAFFITI PROCES	7
1.2.1 <i>Stichting Stadswacht</i>	7
1.2.2 <i>Gemeente Helmond</i>	8
1.2.3 <i>Quick Service Team</i>	8
1.2.4 <i>Politie Helmond</i>	8
1.2.5 <i>Bureau HALT</i>	8
1.2.6 <i>Justitie</i>	8
1.3 HET GRAFFITI PROCES	9
HOOFDSTUK 2: PROCESANALYSE	12
2.1 INLEIDING	12
2.2 HET OPSPOREN VAN ZOVEEL MOGELIJK GRAFFITI DADERS	12
2.3 HET TREFFEN VAN EEN SCHADEREGELING EN HET SNEL VERWIJDEREN VAN AANGEBRACHTE GRAFFITI	13
2.4 ONTMOEDIGEN VAN GRAFFITEURS	14
HOOFDSTUK 3: UITWERKING VERBETERMOGELIJKHEDEN PROCESANALYSE	16
3.1 INLEIDING	16
3.2 NIEUWE INVULLING COÖRDINATOR GRAFFITI GEMEENTE HELMOND	16
3.3 BETER FINANCIËEL BELEID EN CONTROLE	18
3.4 STRUCTUUR EN MARKETING VAN DE QUICK SERVICE CONTRACTEN	19
3.5 BETROKKENHEID POLITIE EN GERICHTE OPSPORING	23
3.6 VERBETERING COMMUNICATIE BETROKKEN PARTIJEN	25
3.7 DWANGMAATREGELEN REINIGING	26
3.8 ACTIES TER VERMINDERING VAN INBRAAK, FIETSENDIEFSTAL EN VERNIELING IN 2002	28
HOOFDSTUK 4 FINANCIËN	30
4.1 INLEIDING	30
4.2 INKOMSTEN	30
4.3 UITGAVEN	31
4.4 OVERZICHT FINANCIËLE GEGEVENS 2001	32
4.5 CONCLUSIE FINANCIËN	33
HOOFDSTUK 5 VOORUITBLIK NAAR DE TOEKOMST	34
5.1 INLEIDING	34
5.2 AANTAL MELDINGEN GRAFFITI	34
5.3 GRAFFITIKOSTEN	34
5.4 AANHOUDINGEN GRAFFITEURS	36
5.5 TOEKOMSTBEELD	36
LITERATUURLIJST	37
BIJLAGE 1 OPENSTAANDE SCHADEBEDRAGEN	39

Inleiding

In 1992 is door het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) van de gemeente Helmond het "Lange Termijn Plan Van Aanpak: Overlast door Graffiti" vastgesteld. Dit heeft geresulteerd in een plan van aanpak "Overlast door Graffiti" waarin tussen de uitvoerende partijen, politie, HALT-winkel, Bijzondere Jeugdzorg Brabant (BJB) en de Gemeente Helmond werkafspraken zijn gemaakt.

Deze aanpak is in 1994 geëvalueerd. Naar aanleiding van deze evaluatie werd in 1996 het plan van aanpak "Overlast door graffiti II" vastgesteld, waarbij invulling werd gegeven aan de bij de evaluatie geconstateerde problemen.

In 1999 werd het Integraal Veiligheidsprogramma gepresenteerd waarin het kabinet haar visie geeft op veiligheid. Hierin komt naar voren dat graffiti geschaard kan worden onder het begrip veiligheid en wel onder de noemer "kleine ergernissen". Hierin wordt de belangrijke constatering al gemaakt dat de politie steeds minder in de gelegenheid is deze zogenaamde kleine ergernissen te verhelpen c.q. te voorkomen.

Dit is mede de oorzaak geweest voor een nieuw plan van aanpak hetgeen in januari 2000 is vastgesteld, namelijk "van grote ergernis naar kleine ergernis". In juni van datzelfde jaar heeft er een evaluatie van deze nieuwe aanpak plaatsgevonden.

Tenslotte is in september 2001 het "preventieplan graffiti gemeente Helmond" opgesteld. Hierbij is getracht om op een nieuwe manier naar het verschijnsel graffiti te kijken. Het resultaat is een advies om tot een preventieve aanpak te komen en niet zozeer een opsomming van concrete activiteiten.

Zoals uit het voorgaande blijkt zijn er wel een aantal plannen van aanpak en werkafspraken op papier gezet met betrekking tot het graffiti-beleid. Echter ontberen deze nog de nodige onderbouwing. Om hier verandering in te brengen wil de gemeente Helmond een eenduidige graffiti-beleidsnota opstellen. Echter op het moment heeft de gemeente veel prioriteiten op diverse werkzaamheden, zodat dit onderdeel is uitbesteed aan het academische adviesbureau UniPartners Eindhoven.

Uitgaande van alle genoemde plannen/documenten en interviews met betrokken medewerkers is een graffiti-beleidsnota opgesteld voor het Bureau Exploitatie van de gemeente Helmond. De opzet is in de eerste plaats een analyse van het huidige proces en het uitwerken van verbetermogelijkheden die in het proces doorgevoerd dienen te worden.

Graffiti in het kader van het Grote Steden Beleid (GSB)

In Nederland hebben 25 gemeenten het zogenaamde Grote Steden Beleid (GSB) opgezet om bepaalde problemen aan te pakken. Hiertoe behoort ook de gemeente Helmond. In dit beleid is een route uitgestippeld tot en met het jaar 2010. Hierin is de situatie bij de officiële start van het beleid in 1999 in kaart gebracht. Vervolgens is aangegeven via welke weg men gestelde doelstellingen wil behalen. Tenslotte is een fictief beeld geschetst hoe de gemeente Helmond er in 2010 uit zal zien. In het kader van het GSB zijn er verscheidene rapporten uitgebracht. Hiertoe behoren o.a. de kernstadsvisie die in 1999 door de Raad is opgesteld. Hieruit is later in 2000 de definitieve stadsvisie ontstaan. Op basis van de definitieve stadsvisie is er een zogenaamd Meerjaren Ontwikkelings Programma (MOP) opgesteld. Dit is een nadere uitwerking (algemeen beleidskader) van de stadsvisie voor de periode tot 2004 waarin op hoofdlijnen het economisch, ruimtelijk-fysiek, sociaal en uitvoeringsbeleid beschreven staat. Aan de hand van het MOP kunnen per hoofdlijn een aantal programmapunten gedefinieerd worden. In het rapport "Tussentijdse zelfanalyse- Grote Stedenbeleid Helmond" (2001) is de samenhang tussen stadsvisie, MOP, beleidskaders, beleidsdoelen en programmapunten weergegeven. Uit dit rapport blijkt dat "veiligheid" en "fysieke leefomgeving" een belangrijke rol spelen. Een goed en belangrijk voorbeeld hiervan is het graffiti-probleem binnen de gemeente Helmond. Enerzijds draagt de aanwezigheid van graffiti namelijk bij tot een onveilig gevoel van bewoners en de fysieke woonomgeving wordt kwalitatief gezien slechter.

Dit rapport heeft uitsluitend betrekking op het graffiti-probleem en op het proces om dit probleem aan te pakken.

Uitgangspunten

Bij dit onderzoek is sprake van een aantal uitgangspunten waar terdege rekening mee gehouden moet worden. De belangrijkste uitgangspunten met betrekking tot dit onderzoek staan hieronder vermeld.

1. Helmond moet schoon! Hier mag best wel wat geld tegenover staan.
2. In de eerste plaats moeten de kosten van het QST gedekt worden. Het streven op lange termijn is totale kostendeckking.
3. Er zal altijd graffiti blijven bestaan, maar het moet wel beheersbaar zijn.
4. Er moet altijd gestreefd worden naar een snelle verwijdering, omdat hier een preventieve werking van uit gaat.

Opbouw rapport

In het eerste hoofdstuk van dit rapport is het huidige graffiti-proces beschreven waarin de belangrijkste betrokken partijen zijn beschreven. Het tweede hoofdstuk bevat de procesanalyse van het graffiti-proces. Hieruit komen een aantal knelpunten in het graffiti-proces naar voren. De bijbehorende verbetermogelijkheden zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3. In het vierde hoofdstuk komt het financiële plaatje van het graffiti-proces aan de orde. In het zesde en laatste hoofdstuk werpen we een blik op de toekomst van de graffiti-problematiek.

Hoofdstuk 1: Procesbeschrijving

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het graffitiproces beschreven zoals zich dat op dit moment afspeelt binnen de gemeente Helmond. In feite gaat het hier om 2 processen die parallel verlopen. In de eerste plaats is er een proces dat verloopt van waarnemen van graffiti tot en met de reiniging hiervan en de administratieve en financiële afhandeling. Daarnaast loopt er een ander proces, namelijk dat van daderopsporing en –vervolg. Deze twee processen zijn niet geheel van elkaar losgekoppeld, aangezien bijvoorbeeld voor een goede daderopsporing informatie beschikbaar moet zijn die wordt geregistreerd in het eerste proces.

Voordat het proces bekeken zal worden, wordt eerst aandacht besteed aan de belangrijkste partijen die een rol spelen in het graffitiproces.

1.2 Partijen in het graffiti proces

Het graffitiproces bij de gemeente Helmond is een proces waarbij veel partijen betrokken zijn. De hoofdbetrokkenen zijn:

- Stichting Stadswacht
- Gemeente Helmond, in bijzonder Bureau Exploitaties
- Quick Service Team (onderdeel van de Atlant Groep)
- Politie Helmond
- Bureau HALT
- Justitie

1.2.1 Stichting Stadswacht

Op 1 mei 1998 werd de Stichting Stadswacht Helmond een officiële stichting. Op dat moment was er al een aantal stadswachten werkzaam in Helmond. Zij werkten vanuit 1 van de 3 politieafdelingen in Helmond. Vanaf 1 mei 1998 zijn alle stadswachten in dienst getreden van de nieuwe stichting. Momenteel heeft de Stichting Stadswacht Helmond ongeveer 70 medewerkers. Bij de Stadswacht zijn 3 politiemensen gedetacheerd die een aansturende en coördinerende functie hebben. De activiteiten van de Stichting Stadswacht Helmond zijn specifiek gericht op preventief (wijk)-toezicht. Stadswachten signaleren en geven relevante informatie door aan politie en aan gemeentelijke diensten. Stadswachten verlenen hulp waar nodig (EHBO) en treden eveneens daar waar nodig corrigerend op. Voorts werkt de Stichting Stadswacht Helmond, voornamelijk op projectbasis, mee aan diverse projecten die de leefbaarheid in Helmond kunnen verbeteren.

Het voortbestaan van de Stadswacht is onzeker; het zijn immers gesubsidieerde banen (Melkert banen). Primair is de stadswacht een werkgelegenheidsproject voor mensen die al jaren niet meer gewerkt hebben en het contact met de arbeidsmarkt verloren hebben. De Stadswacht speelt echter wel een belangrijke rol in het graffiti proces; alle meldingen van graffiti komen binnen bij de Stadswacht en vanaf hier gaat het proces van start. De continuïteit van de Stadswacht zal wel goed in de gaten gehouden moeten worden. Gezien het succes van het Stadswachtprincipe, lijkt het echter onwaarschijnlijk dat deze Melkert banen op korte termijn verdwijnen. De Stadswacht heeft in het graffitiproces een waarnemende, registrerende en inventariserende functie.

1.2.2 Gemeente Helmond, Bureau Exploitaties

Het spreekt voor zich dat de gemeente Helmond, als coördinator en initiatiefnemer van het beleid, een belangrijke rol heeft in het graffitiproces. De gemeente wil een schoon, graffitivrij Helmond, waar de inwoners zich veilig voelen. Dit aansluitend op het Grote Steden Beleid, waarin de gemeente Helmond betrokken is.

Graffiti zal nooit volledig verdwijnen, maar kan wel beheersbaar gemaakt worden. De gemeente Helmond is het contactpunt tussen de Stadswacht, schoonmaakteams en de inwoners van de gemeente Helmond. De afdeling die zich binnen de gemeente hiermee bezig houdt is Bureau Exploitaties, onderdeel van Dienst Stadsbeheer. Indirect zijn ook andere afdeling van de gemeente Helmond betrokken bij het graffitiproces. Hierbij valt te denken aan de afdeling financiën en juridische zaken. Bureau Exploitaties heeft een coördinerende functie in het graffitiproces.

1.2.3 Quick Service Team

Het Quick Service Team is onderdeel van de Atlant Groep en is het team dat in opdracht van de gemeente Helmond graffiti verwijdert. Atlant Groep is een geheel nieuw reïntegratiebedrijf, dat per 1 januari 2002 is ontstaan uit de samenvoeging van Helso Helmond en Stichting Arbeidsplaatsen (STAP). Het werkgebied van Atlant Groep strekt zich uit over de zeven Peelgemeenten: Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Mierlo en Someren. Het Quick Service Team bestaat totaal uit 4 personen, waaronder één coördinator. Deze werknemers zijn al jarenlang in dienst bij de Atlant Groep en kunnen niet zomaar worden vervangen. De kosten van het Quick Service Team worden gedekt door de gemeente Helmond.

1.2.4 Politie Helmond

De politie in Helmond is onderverdeeld in 3 afdelingen, Politie Helmond Centrum, Oost en West. De politie is belast met daderopsporing en klaarmaken voor justitie. Gezien capaciteitstekort kan de politie in Helmond niet actief met het graffiti probleem bezig zijn. Als er vanuit de Stadswacht dossiers worden aangeleverd, komt de politie in actie als er capaciteit beschikbaar is. Als een graffiteur op heterdaad wordt betrapt, komt de politie uiteraard ook in actie. De inbreng van de politie, namelijk het opsporen en aanhouden van daders graffiti is onmisbaar in het graffiti proces. Momenteel is de politie niet genoeg betrokken bij het graffiti proces.

1.2.5 Bureau HALT

HALT is een initiatief van het Ministerie van Justitie, gemeenten en politie met als doelstelling een bijdrage te leveren aan criminaliteitsbestrijding en -preventie bij jongeren tot 18 jaar.

HALT verricht haar werkzaamheden vanuit de visie dat niet-straffen, niet-optreden tegen ongewenst en onmaatschappelijk gedrag van jongeren (zoals het plegen van vandalisme en winkeldiefstal) impliciet een beloning vormt voor dit gedrag en daarmee de basis vormt voor herhaling en verergering van dit gedrag.

De activiteiten van HALT bestaan, naast het uitvoeren van de HALT-procedure, uit een breed scala aan preventieprojecten, het signaleren van mogelijke problemen bij de doelgroep en het adviseren van bij de HALT-aanpak betrokkenen.

Wanneer een jongere in de leeftijd van 12 tot 18 jaar door de politie wordt aangehouden voor bijvoorbeeld het plegen van vandalisme, een lichte vorm van vermogenscriminaliteit of een vuurwerkdelict, wordt hij direct doorverwezen naar een HALT-bureau.

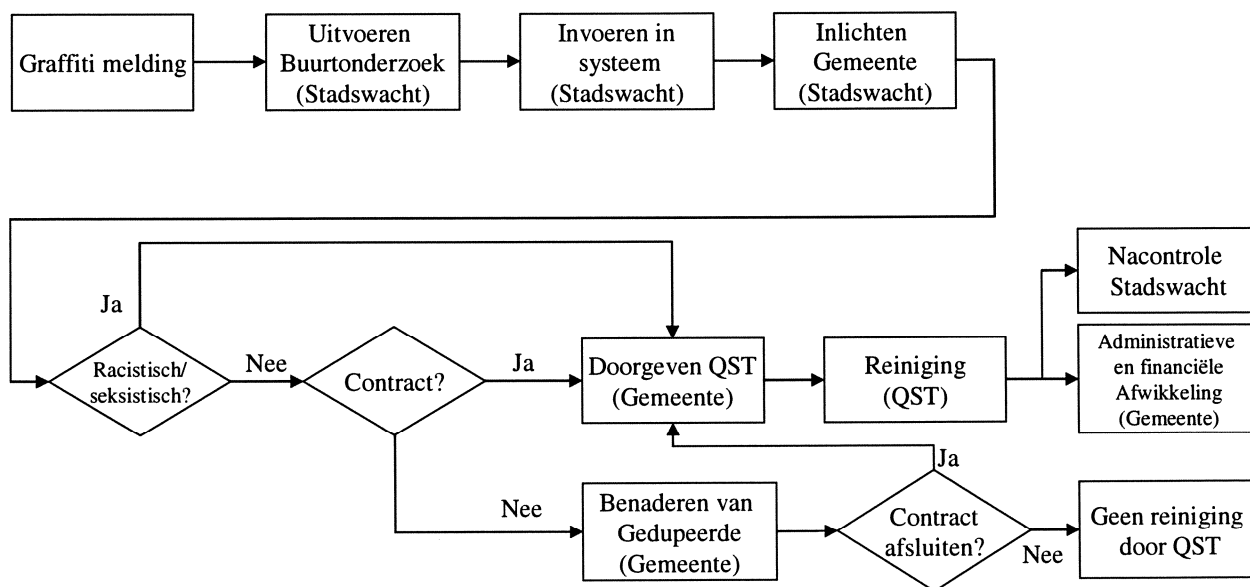
1.2.6 Justitie

Nadat een graffiteur door de politie is aangehouden, wordt hij doorgegeven aan justitie. Justitie handelt de zaak verder af. Belangrijk is dat al het bewijsmateriaal dat verzameld is, wordt doorgegeven aan justitie.

Nadat het Quick Service Team de graffiti melding heeft doorgekregen, gaat zij over tot het verwijderen van deze graffiti. Momenteel bestaat het team uit 4 personen, die al geruime tijd werkzaam zijn binnen dit team. Het Quick Service Team vult na reiniging van het vervuilde object het meldingsformulier Q.S.T. in. Hier wordt het aantal vierkante meter gereinigd oppervlak weergegeven. De ingevulde formulieren worden teruggestuurd naar de coördinator van de gemeente en uiteindelijk ook naar de Stadswacht die de gegevens van het Quick Service Team invoert in het graffiti informatiesysteem.

De gemeente Helmond heeft een overeenkomst met de Atlant Groep gebaseerd op een vast bedrag per maand. Dit bedrag dekt de vaste kosten van het Quick Service Team. Verder worden de variabele kosten van het Quick Service Team maandelijks doorberekend aan de gemeente. Deze variabele kosten bestaan uit de inkoopkosten van materialen gebruikt voor de graffiti-verwijdering (hoofdzakelijk schoonmaakmiddelen en verf). Vooral deze variabele kosten zijn de afgelopen jaren flink gestegen in verband met strengere milieueisen. Het overzicht van deze variabele kosten komt maandelijks binnen bij de coördinator van de gemeente en wordt na parafering doorgestuurd naar de afdeling Ondersteuning en Controle (O&C), die de betaling verzorgt via doorsturing naar de afdeling Financieel Beheer. De coördinator heeft weinig tot geen inzicht in de financiële positie met betrekking tot het graffiti vraagstuk. Als er een bepaald project wordt uitgevoerd door het Quick Service Team, wordt er via de afdeling O&C een rekening verstuurd, maar de coördinator krijgt geen feedback of de desbetreffende rekening wel wordt betaald. Hetzelfde geldt voor de Quick Service abonnees. De coördinator heeft geen overzicht van wanbetalers.

Bovenstaand proces beschrijft de gang van zaken tussen waarnemen van graffiti door de Stadswacht, het verwijderen hiervan door het Quick Service Team (QST) en de administratieve afhandeling. Bovendien wordt door de Stadswacht gecontroleerd of de graffiti daadwerkelijk verwijderd is door middel van een nacontrole. Dit proces is schematisch in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 1.1: Processchema van waarnemen tot reinigen en administratieve afhandeling

Naast bovenstaand proces speelt er nog een ander proces, namelijk dat van daderopsporing en – vervolging. Dat is een proces wat parallel verloopt aan bovenstaand proces wat start als er aangifte wordt gedaan bij de politie door een graffiti gedupeerde. Als de graffiti gedupeerde een contract heeft met de gemeente, is de gemeente gerechtigd om aangifte te doen. Doordat aan de Stadswacht een

ruimere taak toebedeeld is bij melding, registratie, controle en preventie, zou de politie van Helmond meer ruimte moeten krijgen voor daadwerkelijke opsporing en vervolging. De politie heeft graffiti een hoge prioriteit gegeven, maar in de praktijk blijkt dat er weinig tot geen ruimte is voor bovengenoemde opsporing en vervolging.

In het geval van daderopsporing en –vervolging zijn er 3 mogelijkheden:

1. De dader is op heterdaad betrapt.
2. De dader is niet op heterdaad betrapt, maar er zijn getuigen die de verdachten hebben herkend.
3. De dader is niet bekend of er bestaat slechts een vermoeden omtrent de identiteit van de vermoedelijke dader.

In het eerste geval, wanneer een dader op heterdaad wordt betrapt, zal de politie over moeten gaan tot vervolging en de dader overdragen aan justitie. Er is echter al in een aantal zaken gebleken dat de communicatie tussen de betrokken partijen niet optimaal is, er hierdoor essentiële informatie verloren gaat en de dadervervolging niet van de grond komt of dusdanig is dat slechts een klein deel van de door de dader toegebrachte schade kan worden verhaald.

Met betrekking tot de tweede en derde mogelijkheid is het zo dat de Stadswacht van Helmond complete dossiers aanlevert bij het bedrijfsbureau van de politie. Dit dossier omvat informatie die de politie nodig heeft om de desbetreffende verdachte(n) op te sporen en te vervolgen. Dit zijn de resultaten van een onderzoek uitgevoerd door de Stadswacht. Gezien het feit dat de Stadswacht geen opsporingsbevoegdheid heeft, worden deze dossiers doorgegeven aan de politie. De politie neemt deze zaken in behandeling, als er voldoende capaciteit is. Hoewel de politie aangeeft dat graffiti aanpak prioriteit 1 heeft, blijkt dat er nagenoeg geen capaciteit beschikbaar is of vrijgemaakt wordt om deze dossiers op te pakken en de daders op te sporen en te vervolgen.

De politie werkt samen met bureau HALT en Stichting Jeugdzorg Brabant. Het Bureau HALT komt namelijk in actie bij daders tussen 12 en 18 jaar die aan een aantal criteria voldoen. Zo mag een minderjarige maximaal 2 keer een taakstraf voor HALT uitvoeren en moet er minimaal 1 jaar tussen de opeenvolgende taakstraffen zitten en ten tijde mag de dader in kwestie niet veroordeeld zijn voor zwaardere delicten. Indien bij HALT blijkt dat het graffitigedrag van de minderjarige te wijten is aan bepaalde problemen, dan wordt deze doorgestuurd naar één van de organisaties die werkzaam zijn op het gebied van de jeugdzorg. Elke organisatie bestrijkt een specifiek gebied. Het overkoepelende orgaan van deze organisaties in de provincie Brabant is de Stichting Jeugdzorg Brabant. Volgens de coördinatoren van het bureau HALT komt dit maar zelden voor. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de instanties zoals de Stichting Jeugdzorg Brabant maar zijdelings betrokken zijn in het graffitiproces. Wel zouden deze organisaties hun steentje kunnen bijdragen op het gebied van voorlichting en preventie.

Hoofdstuk 2: Procesanalyse

2.1 Inleiding

Bovenstaand proces is de afgelopen jaren tot stand gekomen, nadat in 1992 het “Lange Termijn Plan van Aanpak: Overlast door graffiti” is opgesteld. De volgende doelstellingen zijn sindsdien nagestreefd:

1. Het opsporen van zoveel mogelijk graffiti daders.
2. Het treffen van een schaderegeling en het snel verwijderen van aangebrachte graffiti.
3. Het ontmoedigen van de graffiteurs.

Aan de hand van deze doelstellingen zal het huidige proces worden geanalyseerd en mogelijke verbeterpunten worden geïdentificeerd. Deze verbeterpunten zullen in het volgende hoofdstuk worden uitgewerkt.

2.2 Het opsporen van zoveel mogelijk graffiti daders

Opsporing van graffiti daders is afhankelijk van de volgende factoren:

- I. Een goed onderzoek op de plaats waar graffiti heeft plaatsgevonden.
- II. Een goede registratie.
- III. Een gerichte opsporing.

Deze 3 factoren zouden door de politie Helmond uitgevoerd moeten worden. Momenteel wordt echter het onderzoek en de registratie uitgevoerd door de Stadswacht. Dit onderzoek en de registratie wordt naar behoren gedaan. Het buurtonderzoek leidt tot betrokkenheid van de gedupeerden en omwoners en levert de informatie op die gebruikt kan worden bij daderopsporing.

Een goede registratie is om 2 redenen belangrijk:

1. Het kunnen volgen van ontwikkelingen en het kunnen schetsen van de situatie (overzicht aantal graffiti incidenten en geografische spreiding van deze incidenten).
2. Het beschikbaar hebben van informatie (foto's en schadebedrag) benodigd bij dadervervolgning en -veroordeling.

Het eerste punt is ook van belang bij gerichte acties van de belanghebbenden in het graffiti proces. Als bekend is op welke plaatsen zich veel graffiti-incidenten voordoen, kan hierop worden ingespeeld. Bij het tweede punt speelt de “handtekening” van de graffitidader een grote rol. Als een dader op heterdaad wordt betrapt kan in het systeem gekeken worden of deze dader ook nog verantwoordelijk is voor meer graffitischade(n). Op deze manier kan een groter deel van de toegebrachte schade verhaald worden op de daders, waardoor de graffitikosten voor de gemeente Helmond drastisch kunnen dalen.

Het huidige systeem, in gebruik bij de Stadswacht van Helmond, voldoet aan bovenstaande punten. Het is zaak dat het systeem op het gewenste tijdstip de informatie weergeeft die gevraagd wordt.

In theorie zou het feit dat de Stadswacht politietaken op zich neemt de politie meer capaciteit geven voor de opsporing van graffiteurs. Feit is echter dat de daderopsporing niet goed van de grond komt en er te weinig daders worden gepakt, terwijl de daders in veel gevallen bekend zijn. Bovendien worden

er ook nog te vaak fouten gemaakt bij de vervolging, waardoor verdachten niet worden veroordeeld of slechts gedeeltelijk. In het algemeen kan gesteld worden dat de samenwerking en communicatie tussen gemeente, Stadswacht en politie niet optimaal is. Hier ligt een belangrijk verbeterpunt wat in het volgende hoofdstuk zal worden uitgewerkt.

2.3 Het treffen van een schaderegeling en het snel verwijderen van aangebrachte graffiti

Een snelle verwijdering van graffiti voorkomt dat er meer graffiti wordt aangebracht op een object. Snelle verwijdering van graffiti heeft een ontmoedigingseffect op graffiteurs, terwijl de aanwezigheid van graffiti meer graffiteurs aantrekt. Die (snelle) verwijdering van graffiti vindt echter alleen plaats bij objecten waarvan de eigenaar lid is van het Quick Service Team. De gemeente Helmond moet proberen om zoveel mogelijk Quick Service contracten af te sluiten om de volgende twee redenen:

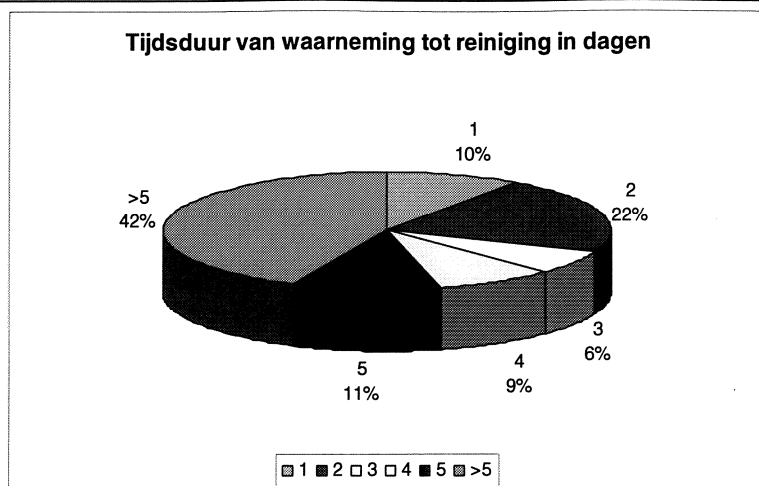
1. De gemeente heeft dan het recht om de met graffiti bekladde objecten schoon te maken en dus ook de ideale mogelijkheid om Helmond graffiti vrij te houden.
2. Veel contracten met een gedegen structuur leiden tot een inkomende geldstroom.

Eigenaren/beheerders van bekladde objecten kunnen weigeren om tot schoonmaak over te gaan, waardoor verslonzing dreigt en het onveiligheidsgevoel toeneemt. Er moet daarom gekeken worden naar mogelijkheden om tot dwang over te gaan. De mogelijkheden die de gemeente Helmond heeft om tot dwang over te gaan, worden in het volgende hoofdstuk beschreven. Het moge duidelijk zijn dat, voor er over gegaan wordt op dwangmaatregelen, er eerst gekeken dient te worden waarom de eigenaar geen contract wil afsluiten en of er eventueel een aangepaste overeenkomst kan worden opgesteld, waar beide partijen tevreden mee zijn.

Het Quick Service contract dat de gemeente afsluit met particulieren en bedrijven bestaat uit een vast bedrag per jaar, waarmee de contractnemer verzekerd is tegen alle graffitischade gedurende een jaar. Deze contractstructuur heeft als groot nadeel dat eigenaren van objecten met veel graffitischade per jaar evenveel betalen als eigenaren van objecten waar weinig tot geen graffiti wordt aangebracht. De eerstgenoemde groep verzekerden kost de gemeente Helmond dus veel geld, terwijl verzekerden die een aantal jaren achter elkaar geen graffitischade hebben gehad geneigd zijn het contract op te zeggen. Er zijn meerdere contractsvormen denkbaar voor zowel particulieren als bedrijven; deze zullen in het volgende hoofdstuk naar voren komen. Naast een gedegen contractstructuur zal er ook meer aandacht besteed moeten worden aan gerichte marketing van de Quick Service contracten. Ook dit zal in het volgende hoofdstuk naar voren komen.

Naast de gelden van de Quick Service contracten is er nog een andere inkomende geldstroom: de bijdragen van de verschillende gemeentelijke instanties die een vast bedrag per jaar betalen als tegemoetkoming in de graffiti schade. Deze bedragen zijn al een aantal jaar even hoog en komen vaak niet overeen met de werkelijke kosten van de reiniging van de objecten, behorende tot de desbetreffende gemeente-instantie. Het financiële deel komt terug in hoofdstuk 4.

Uitgangspunt in het graffiti-reinigingsproces is dat na waarneming van graffiti, deze binnen 48 uur wordt verwijderd (als de gedupeerde beschikt over een Quick Service contract). Uit de interviews kwam echter naar voren dat deze tijdsduur van 48 uur niet altijd meer haalbaar is. Om een overzicht te krijgen van de tijdsduur tussen waarneming en reiniging is in figuur 1.2 deze tijdsduur weergegeven tussen 1 januari en 31 maart in dagen. Deze informatie is afkomstig uit het informatiesysteem van de Stadswacht.

Figuur 1.2: Tijdsduur graffitireiniging

Uit bovenstaande figuur blijkt dat in 2002 slechts 32% van alle graffiti verwijdering binnen 2 dagen heeft plaatsgevonden. In 42% van de gevallen duurde deze reiniging zelfs langer dan 5 dagen. Alle graffiti meldingen lopen na waarneming door Stadswacht of een telefonische melding via de coördinator van de gemeente. Deze coördinator is slechts parttime aanwezig. Het is daarom niet verwonderlijk dat het proces van waarneming tot verwijdering vaak langer duurt dan 48 uur. Bovendien is er voor het Quick Service team sprake van een piekbelasting na het weekeinde. Naast de beschreven administratieve activiteiten is de parttime coördinator van de gemeente ook verantwoordelijk voor de marketing van de Quick Service contracten. Deze marketing zou professioneler en intensiever moeten zijn dan nu het geval is. Momenteel is er met betrekking tot de Quick Service contracten geen overzicht van betalingen van abonneementhouders. Er kan gesteld worden dat het huidige graffiti proces een centrale kracht mist die een overzicht heeft van het gehele proces, inclusief financiële situatie. Deze kracht zou moeten liggen bij een fulltime coördinator van de gemeente Helmond. Ook dit punt zal in het volgende hoofdstuk worden uitgewerkt.

2.4 Ontmoedigen van graffitiers

De laatste doelstelling van het graffiti beleid is het ontmoedigen van de graffitiers. Het ontmoedigen van graffitiers kan op een aantal manieren en zal moeten gebeuren door een combinatie van de volgende factoren:

1. Aangebrachte graffiti zo snel mogelijk verwijderen.
2. Een gedegen daderopsporing en –vervolgning.
3. Preventieve maatregelen.

De eerste 2 factoren zijn reeds besproken en zijn repressieve maatregelen. Preventieve maatregelen zijn alle maatregelen die genomen kunnen worden die voorkomen dat graffiti wordt aangebracht in de gemeente Helmond. Een belangrijk onderdeel hiervan is voorlichting op scholen. Voordat er voorlichting gegeven wordt is het belangrijk om te bekijken welke categorieën graffitiers er zijn. Nadat deze categorieën zijn geïdentificeerd dient er per categorie een strategie ontwikkeld te worden op welke manier de graffitiers in die desbetreffende groep worden aangepakt. In het algemeen zijn graffitiers in te delen in de volgende groepen:

1. Jongeren waarbij het aanbrengen van graffiti hoort bij het zogenaamde risicogedrag, in de leeftijdscategorie dat er geëxperimenteerd wordt met wat wel en niet mag. Dit gedrag hoort bij het volwassen worden van jongeren en valt in hetzelfde gebied als het experimenteren met sigaretten, drugs en vandalisme. Bij goede begeleiding op school en door ouders zullen jongeren op een gegeven moment dit gedrag stoppen.

2. Personen (jongeren en ouderen) die graffiti zien als een vorm van kunstuiting. Soms komen personen in deze groep voort uit de eerste groep, maar ook komen zij voort uit andere bewegingen, zoals een Hip-hop of Rap cultuur. Het gebruik van graffiti wordt onderdeel van de levenswijze van deze groep. Het verloop van mensen in deze groep is daarom ook een stuk lager dan in de eerste groep.
3. Jongeren die zich schuldig maken aan allerlei vormen van vandalisme en ook graffiti aanbrenge, omdat zij weten dat dit onderdeel is van crimineel gedrag. Jongeren in deze groep komen vaak ook op andere gebieden in aanraking met politie en justitie.

Hieruit voortvloeiend zijn de volgende motieven aan te wijzen van een graffitiëur:

- Het verkrijgen van een status binnen een groep
- Graffiti uit verveling
- Graffiti als uiting van creativiteit
- Graffiti als uiting van ongenoegen, problemen thuis, op school of in de buurt

Uit interviews blijkt dat de gemeente Helmond momenteel veel hinder ondervindt van een groep ouderen (19-23 jaar) die beschikken over voldoende financiële middelen en transportmogelijkheden om veel graffiti aan te brengen. Hier zal bij het ontwikkelen van een (repressieve en preventieve) graffiti-strategie rekening mee gehouden moeten worden. Een goede voorlichting op scholen zal vooral graffiti schade aangebracht door de eerste groep kunnen verminderen. Andere preventieve middelen zijn bijvoorbeeld (mobiel) camera toezicht en voorlichting van verhandelaren in de regio Helmond. In het graffiti-proces zal iemand verantwoordelijk moeten zijn voor het ontwikkelen van gerichte, preventieve acties. De aangewezen persoon hiervoor is een (fulltime) coördinator van de gemeente Helmond, die in samenwerking met de andere partijen in het graffiti proces deze acties opzet. Ook dit zal in het volgende hoofdstuk verder worden uitgewerkt bij de beschrijving van de nieuwe functie van de gemeentelijke coördinator.

Hoofdstuk 3: Uitwerking verbetermogelijkheden procesanalyse

3.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 is er een aantal punten naar voren gekomen waar verbeteringen mogelijk zijn. Deze zullen in dit hoofdstuk worden uitgewerkt. Deze punten zijn:

1. Nieuwe invulling functie coördinator graffiti gemeente Helmond
2. Beter financieel beleid en controle
3. Structuur Quick Service Contracten
4. Betrokkenheid politie in combinatie met gerichte opsporing
5. Communicatie tussen de betrokken partijen
6. Schadeverhaling daders graffiti
7. Dwangmaatregelen reiniging
8. Acties ter vermindering van inbraak, fietsendiefstal en vernieling in 2002; dit punt is niet naar voren gekomen uit interviews, maar is onderdeel van het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) en heeft betrekking op het graffiti-vraagstuk en zal daarom hier worden behandeld

In het algemeen kan gesteld worden dat het huidige proces redelijk goed verloopt. De verbeteringsmogelijkheden, zoals in dit hoofdstuk aangegeven, moeten echter in het huidige proces worden doorgevoerd.

3.2 Nieuwe invulling coördinator graffiti gemeente Helmond

De huidige gemeentecoördinator inzake het graffiti-beleid zal binnen afzienbare tijd met pensioen gaan. Dit is de uitgelezen mogelijkheid om vernieuwingen door te voeren in het huidige graffiti-beleid. Gezien de hoeveelheid en diversiteit van taken en verantwoordelijkheden zal er een nieuwe fulltime beleidscoördinator graffiti aangesteld moeten worden. Deze beleidscoördinator graffiti, die medio 2003 wordt aangesteld, coördineert de dagelijkse uitvoering van het graffiti-beleid en is ambtelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van dit beleid. In principe draait het hierbij om coördinatie, calculatie, acquisitie, overzicht en controle. Zijn werkzaamheden zullen o.a. bestaan uit:

- Financiële inzichtelijkheid in het graffiti-proces creëren. Dit geldt voor zowel de civielrechtelijke gelden als de strafrechtelijke gelden. Hiertoe zal eveneens een periodieke verslaglegging van de financiële situatie behoren, waarin o.a. de ontwikkelingen van de inkomsten en uitgaven belicht zullen worden.
- Marketing van de graffiti-overeenkomsten (QST-contracten). De coördinator is verantwoordelijk voor het afsluiten van de contracten. Hiertoe zal hij een gestructureerd marketingplan voor de contracten opstellen, hetgeen zal resulteren in een groei van het aantal contracten in de gemeente Helmond. Wel moet opgemerkt worden dat dit niet gebaseerd zal worden op maximale inkomsten. Daar zijn de contracten niet voor bedoeld. Veel meer draait het om de snelle reiniging die mogelijk wordt gemaakt door de aanwezigheid van de overeenkomsten. Ook zal hij/zij contacten onderhouden met de abonneementhouders zodat een goede verstandhouding met de houders bewerkstelligd wordt. Dit draagt bij aan het vertrouwen van de abonneementhouders waardoor een grotere binding met de gemeente ontstaat. Een bijkomend positief neveneffect is dat het aantal opgezegde abonneementen verder zal afnemen.

- De beleidscoördinator zal optreden als centraal persoon in het graffiti-beleid. Dit houdt onder meer in dat hij contacten onderhoudt met alle betrokken partijen in het graffiti-proces. Wel kan hij werkzaamheden delegeren, maar zal ten aller tijde moeten zorgen voor feedback en toch verantwoordelijk blijven voor de gang van zaken. De coördinator is het algemene aanspreekpunt inzake graffiti. Mochten er ergens in het proces problemen of onduidelijkheden opduiken, dan zullen de desbetreffende personen zich wenden tot deze beleidscoördinator.
- Voorzitten en opzetten van het periodieke graffiti-overleg. Hij zal zorg dragen voor een beter gestructureerd graffiti-overleg. Mogelijk kan het overleg verplicht worden voor de betrokken partijen/personen. Partijen die in ieder geval vertegenwoordigd moeten zijn in dit overleg:
 - ✓ Gemeente Helmond (coördinator)
 - ✓ Stichting Stadswacht
 - ✓ Coördinator Quick Service Team
 - ✓ Afvaardiging politie
 - ✓ Afvaardiging Bureau HALT / Stichting Jeugdzorg
- Afstemming en overleg met gerelateerde beleidsprogramma's zoals het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) en het Grote Stedenbeleid (GSB)
- Opzetten van speciale acties zoals grote schoonmaakacties, informatiebijeenkomsten etc.
- In samenwerking met de andere partijen toezicht houden op gerichte opsporing
- Continue blijven zoeken naar nieuwe mogelijkheden binnen het graffiti-beleid. Hierbij valt te denken het aanboren van nieuwe subsidiegelden, mogelijkheden welstandsnota's, benchmarking, etc.

De nieuwe fulltime beleidscoördinator zal moeten voldoen aan bepaalde vaardigheden en functie-eisen. Een aantal van deze kenmerken omvatten:

- Goede communicatieve vaardigheden
- Leidinggevende capaciteiten
- Doorzettingsvermogen
- Analytisch vermogen
- Minimaal HBO werk- en denkniveau. Er is namelijk sprake van een grote mate van verantwoordelijkheid en de taken zijn erg divers. Daarnaast zal hij/zij een hele groep mensen moeten aansturen en coördineren. Ook overzicht creëren en nieuwe concepten bedenken dragen bij tot een behoorlijk hoog werk- en denkniveau. Er dient gezocht te worden naar iemand met een bestuurskundige achtergrond met calculatiekennis.

Er kan geconstateerd worden dat - ondanks sterke betrokkenheid, goede intenties en groot enthousiasme van velen – er nog te vaak langs elkaar heen wordt gewerkt en kansen voor een effectiever graffiti-beleid blijven liggen. We hebben er dan ook voor gekozen om in het huidige beleid voor alle betrokken partijen allereerst samenhang te brengen in het huidige proces, verantwoordelijkheden en activiteiten (acties) op het terrein van graffiti.

3.3 Beter financieel beleid en controle

Alle financiële activiteiten van de gemeente Helmond, waaronder graffiti-financiën, worden afgehandeld door de afdeling “Financieel Beheer” (FB). Maar alvorens de geldzaken bij deze afdeling terechtkomen, leggen ze nog een weg af door andere gemeenteafdelingen. Zoals eerder al vermeld werd, is er een opsplitsing tussen civielrechtelijke en strafrechtelijke financiën. De strafrechtelijke geldzaken worden eerst verwerkt door het Bureau Schadebemiddeling (BSB). Deze geldzaken komen aan de orde in het verbeterpunt “vorderingsmaatregelen”.

De civielrechtelijke geldzaken zoals de abonnementsgelden van de QST-contracten gaan via een andere weg. Deze worden door de gemeentecoördinator doorgestuurd naar de afdeling Ondersteuning en Controle (O&C). Deze boekt de civielrechtelijke zaken en stuurt het vervolgens weer door naar de afdeling Financieel Beheer. Deze afdeling handelt de geldzaken verder af middels het versturen van acceptgiro's. De controlefunctie behorende bij de acceptgiro's ligt eveneens bij de afdeling financieel beheer. Zo nodig wordt een herinnering gestuurd. Komt er dan nog geen reactie dan worden er civiel rechtelijke invorderingsmaatregelen genomen waarbij uiteindelijk een deurwaarder ingeschakeld zal worden. Op basis van de ervaringen van de medewerkers van de afdeling kan geconcludeerd worden dat de meeste abonnees netjes op tijd de contributie betalen.

In de financiële afhandeling doen zich 2 problemen voor die verbeterd kunnen worden:

1. Groot hiaat in dit traject is het ontbreken van terugkoppelingen tussen de gemeentecoördinator enerzijds en de afdelingen O&C en FB anderzijds. Het enige terugkoppelmoment in dit traject dient zich aan als er problemen zijn rondom de betaling van een abonnement. Dan wordt de coördinator van de gemeente ingeschakeld om te achterhalen wat er gaande is. Een extra probleem ontstaat hierbij als er medewerkers van de afdeling FB ziek worden. Dan wordt de terugkoppeling, door de beperkte capaciteit, nog verder uitgesteld en in het ongunstigste geval volgt zelfs afstel. Zo is het in het verleden wel is voorgekomen dat abonnees al 3 jaar geen abonnementsgeld meer hadden betaald terwijl hun eigendommen wel een aantal keren werden gereinigd. Dit probleem zou grotendeels opgelost kunnen worden door meer terugkoppelmomenten in de communicatiestroom aan te brengen waarbij de gemeentecoördinator het totale overzicht behoudt. Deze kan dan controles t.a.v. de abonnementsgelden verrichten wanneer hij nagaat of de gedupeerden in het bezit zijn van een QST-contract. Daarnaast is het periodieke graffiti-overleg een uitgelezen mogelijkheid voor zo'n controlemoment.
2. De ongestructureerde administratie betreffende de financiën. Deels is dit te wijten aan separate afdelingsbewerkingen, waarbij elke afdeling een eigen werkwijze hanteert. Ook is dit deels te wijten aan de manier waarop de gegevens binnen een afdeling verwerkt worden. Een voorbeeld hiervan is de administratie van de afdeling O&C. Hierin is geen eenduidige boekingsmanier wat betreft de omschrijvingen. Een gedeelte van dit administratiesysteem is afgebeeld in tabel 3.1. Door de variëteit aan omschrijvingen van de boekingen kunnen makkelijker fouten ontstaan hetgeen resulteert in foutieve boekingen en corrigerende terugboekingen. Tevens gaat het overzicht gedeeltelijk verloren. Deze problemen/onduidelijkheden kunnen voorkomen worden door een beter gestructureerde opzet van het administratiesysteem zoals het hanteren van eenduidige omschrijvingen van de boekingen.

Tabel 3.1: Gedeelte van boekhouding graffiti

aktiviteit	omschrijving aktiviteit	boekdatum	omschrijving boeking	bedrag kosten
218	Onderhouden	21-Feb-01	26-02-01 QST schoonmaakkstn termijn 2	6413,00
	Onderhouden	21-Mar-01	QST termijn 3 26-03-01	6413,00
	Onderhouden	18-Apr-01	termijn 4 vast maandbedrag	6413,00
	Onderhouden	16-May-01	termijn 5	6413,00
	Onderhouden	28-May-01	Corr fact 20100919 term 1 Helso 167410	6413,00
	Onderhouden	18-Jun-01	termijn Juni Quick Service Team schoonm.ko. termijn 7 Quick	6413,00
	Onderhouden	19-Jul-01	Serv.Team	6413,00
	Onderhouden	31-Aug-01	Quick Service Team termijn 8 2001	6413,00
	Onderhouden	24-Sep-01	Quik Service Team termijn 9	6413,00
	Onderhouden	22-Oct-01	October-01 Quik Service Team	6413,00
	Onderhouden	22-Oct-01	September-01 Quik Service Team	5843,00
	Onderhouden	23-Nov-01	termijn 11 Quik Service Team	6413,00
	Onderhouden	31-Dec-01	Termijn 12 2001 Quik Service Team	6413,00
	Onderhouden	31-Dec-01	Corr F 20129063 Helso 6473822	-5843,00
	Onderhouden	31-Dec-01	Nog te verrekenen inkoop BTW	-5448,00
218	Onderhouden	21-Feb-01	quick service team jan 2001	3671,00
	Onderhouden	21-Mar-01	QST 2e termijn febr 2001	5675,00
	Onderhouden	18-Apr-01	termijn 3	3977,00
	Onderhouden	30-May-01	schoonmaakkkosten termijn 4	3762,00
	Onderhouden	22-Jun-01	termijn 5 Quik Service Team mei	4992,00
	Onderhouden	20-Jul-01	termijn 6	5478,00
	Onderhouden	31-Aug-01	Quick Service Team Juli 2001	3281,00
	Onderhouden	24-Sep-01	Quik Service Team termijn 8 2001	5341,00
	Onderhouden	7-Dec-01	Quik Service Team Oktober 2001	4121,00
	Onderhouden	31-Dec-01	20-12-01 4*verkeersvesten geel	72,00
	Onderhouden	31-Dec-01	Termijn 11 2001 Quik Service Team	3848,00
	Onderhouden	31-Dec-01	16*bioscoopbon+8*filmblik	121,00
	Onderhouden	31-Dec-01	Corr F 20129063 Helso 6473820	5843,00
	Onderhouden	31-Dec-01	Trans 01 term 12 Helso F 20201172	4976,00
	Onderhouden	31-Dec-01	Nog te verrekenen inkoop BTW	-3906,00

3.4 Structuur en marketing van de Quick Service Contracten

Het principe van de Quick Service Contracten is erg goed en werkt ook naar behoren. In totaal zijn er op dit moment circa 5000 units verzekerd middels QST-contracten. Deze units kunnen bestaan uit woningen, garages, flats, schuttingen etc. Een groot gedeelte van deze units is verzekerd in een contract met een woningbouwvereniging. De woningbouw-vereniging Wocom bijvoorbeeld heeft al een contract dat 2216 units beslaat. Daarnaast is er nog een andere woningbouwvereniging die een contract heeft voor zo'n 1500 units. Daarnaast beschikken alle scholen over QST-abonnementen. Hierbij is wel verschil tussen abonnementsgeld van openbare scholen en andere scholen. De contributie van openbare scholen bedraagt € 160 tegenover € 225 voor andere scholen. De overige

De structuur van de huidige contracten is niet optimaal en bij een professionele aanpak en een gedeegen beleid en uitvoering kan er door middel van deze contracten een hogere inkomende geldstroom worden gegenereerd. Op dit moment zijn er voor rijtjeshuizen en hoekpanden vaste bedragen vastgelegd, terwijl bij bedrijven vaak op basis van ervaring een jaarlijks te betalen bedrag wordt bepaald. Er is geen procedure om tot een onderbouwd jaarbedrag te komen. Het grootste probleem met betrekking tot het betalen van een vast bedrag per jaar is dat aan het eind van een jaar kan blijken dat de werkelijke graffitireinigingskosten voor het desbetreffende contract veel hoger dan wel veel lager zijn. In het eerste geval kost dit de gemeente Helmond veel geld en in de tweede situatie bestaat een reële kans dat de abonnee na een aantal jaar zijn contract stopzet. Een optie is om bij particulieren een mogelijkheid in te bouwen om in het contract een financiële afbouwregeling op te nemen die terug gaat tot € 00,00, met behoud van alle rechten voor de gemeente. Dit is te vergelijken met een "no-claim" situatie bij autoverzekeringen. Wanneer er na zoveel jaar weer eens wordt gespoen op het betreffende object dan betaald de eigenaar weer van vooraf aan.

Het contract legt de volgende zaken vast:

- Contractnemer en –aanbieder (gemeente Helmond en abonnee)
- Hoogte van het jaarlijks te betalen bedrag
- Verwijzing naar bestek van Quick Service Team
- Machtiging gemeente Helmond tot doen van aangifte in plaats van abonnee. Ook wordt er vastgelegd dat de gemeente Helmond recht om een eventuele graffiti dader te vervolgen.
- Op het moment van contractafsluiting aanwezig graffiti wordt tegen een bepaalde prijs per vierkante meter op basis van nacalculatie in rekening gebracht.

Wat betreft betalingsregelingen kan er onderscheid gemaakt worden in drie mogelijkheden:

- Een vast bedrag per jaar
- Betaling op basis van nacalculatie (dit zijn de werkelijk gemaakte kosten van het QST, overheadkosten worden hier dus **niet** gedeckt, dit kan eventueel wel in de uurprijs worden doorberekend)
- Een combinatie van 1 en 2; een vast bedrag per jaar dat (eventueel) aangevuld wordt. Bijvoorbeeld: Lid zijn van QST kost € 10 per jaar. Voor dit bedrag komt bij graffitiverontreiniging het QST tegen een bepaald tarief (bv € 25/ m²) reinigen. Een andere mogelijkheid is dat een clause in het contract kan worden opgenomen dat er bij een grote afwijking tussen de verwachte en werkelijke graffitikosten een extra bedrag in rekening wordt gebracht of een bepaald bedrag wordt terugbetaald. Dit zou gezien kunnen worden als het betalen van een jaarlijks voorschot voor graffitikosten. Aan elk van deze drie mogelijkheden zijn voor- en nadelen verbonden. Deze worden in onderstaande tabel weergegeven:

Tabel 3.2: Voor- en nadelen betalingsmogelijkheden

NR	Voordelen	Nadelen
1	✓ Eenvoud ✓ Boekhoudkundige voordelen ✓ Minder kans op fouten	✓ Verschil betaalde en werkelijke kosten; mogelijk verlies van abonnees
2	✓ Erg eerlijk, geen verschil tussen betaalde en werkelijke kosten ✓ QST concurrerend met andere schoonmaakbedrijven	✓ Administratief veel werk ✓ QST moet uitgevoerd werk tot in detail gaan specificeren ✓ Grotere kans op fouten

3	✓ Flexibiliteit ✓ Eerlijker dan vast bedrag	✓ Administratief als punt 2 ✓ Meest ingewikkelde structuur; grote kans op fouten
---	--	---

Om tot een gestructureerde en inzichtelijke contractsstructuur te komen dient er onderscheid gemaakt te worden in de volgende vier groepen:

1. Particulieren
2. Bedrijven
3. Projecten, onderverdeeld in
 - Particulieren (n.a.v. bijvoorbeeld wijschoonmaakactie)
 - Bedrijven (b.v. projectontwikkelaars)
4. Gemeentelijke objecten

Ad 1: Particulieren

Dit is een moeilijke groep; er is hier sprake van een groot aantal contracten met een relatief klein jaarlijks bedrag. Het bovengenoemde probleem betreffende het verschil tussen jaarlijks betaalde en werkelijke kosten speelt hier op. Aan de andere kant zijn particulieren wel snel bereid om hun eigendom (huis) te laten reinigen. Wat betreft deze groep is het verstandig om uit te gaan van een vast bedrag per abonnee jaar, gezien administratieve eenvoud. Dit bedrag is niet voor elke particulier gelijk. Dit bedrag dient wel onderbouwd te zijn en een afspiegeling zijn van de werkelijke jaarlijkse kosten. Gekeken dient te worden naar de volgende factoren:

- Risicofactor afhankelijk van de wijk. Dit is in te delen in “hoog”, “gemiddeld” of “laag.”
- Totaal oppervlak van huis grenzend aan openbare plekken (dus plekken waar graffiti wordt aangebracht). Dit onderscheid wordt nu aangegeven door rijtjeshuis vs. hoekhuis
- Ondergrond van oppervlak, als deze anders is dan baksteen
- Aanwezigheid van schutting of garage

Het is verstandig om een aantal categorieën te maken, waarbij elke categorie gekoppeld is aan een vast bedrag per jaar. Zo kan bijvoorbeeld categorie 1 bestaan uit huizen in wijk met een hoog risicofactor, groot oppervlak grenzend aan publieke omgeving met een schutting en een garage. Het spreekt voor zich dat het jaarlijks te betalen bedrag hoger dient te zijn dan een huis in een wijk waar weinig graffiti wordt aangebracht, een klein oppervlak grenzend aan de publieke omgeving en geen schutting en/of garage. De nieuw aan te stellen coördinator graffiti van de gemeente Helmond dient een soortgelijk systeem op te stellen. Op deze manier is er sprake van een eerlijk en onderbouwd jaarlijks te betalen bedrag per particulier.

Marketing particulieren

Het is in het belang van de gemeente Helmond dat zoveel mogelijk Quick Service Contracten worden afgesloten om zo Helmond schoon te houden. Bij meer afgesloten contracten kan de prijs per abonnee omlaag (ervan uitgaande dat de hoeveelheid aangebrachte graffiti niet stijgt) en is de drempel voor particulieren lager om een contract af te sluiten. De marketing moet op het principe gericht zijn dat alle particulieren samen betalen om Helmond graffiti vrij te houden. Er dient een actieve benadering te zijn vanuit de gemeente. Dit houdt in dat bij een graffiti melding bij een niet abonnee de gedupeerde moet worden benaderd en een contract aangeboden moet krijgen. Deze taak is weggelegd voor de coördinator graffiti van de gemeente Helmond.

Verder dient er een wijkgerelateerde benadering plaats te vinden. Het “Rijpelberg” project is hier een goed voorbeeld van. Bij dit project is er via de wijkraad in één keer een groot aantal particulieren voor een gereduceerd bedrag Quick Service abonnee geworden. Deze benadering heeft de volgende voordelen:

1. Er wordt slechts één contract afgesloten betreffende een groot aantal units. Dit is administratief gezien voordelig
 2. Worden aanzienlijke inkomsten gegenereerd
 3. De betrokkenheid van de particulieren in de wijk met het graffiti-beleid wordt sterk verhoogd. Dit leidt ook tot een hoge sociale controle
- Bij zo'n wijkgerelateerde aanpak dient er door de coördinator van de gemeente Helmond een inschatting gemaakt worden van het kostenplaatje. Er dient een minimum aantal particulieren deel te nemen in de desbetreffende wijk. Als er meer particulieren deelnemen, kan de prijs per abonnee omlaag. Deze wijkgerelateerde aanpak dient in een aantal stappen te gebeuren:

1. Benadering van wijkraad door gemeente coördinator
2. Kostenanalyse maken; hierbij moet een afweging gemaakt worden tussen eventueel extra kosten voor⁴ de gemeente en het schoon houden van een gehele wijk
3. Informeren wijkbewoners en eventueel houden van een informatiebijeenkomst
4. Opstellen en afsluiten contract

Het is belangrijk dat er contact blijft tussen de wijkraden en de gemeente; dit zou bewerkstelligd kunnen worden door het toelaten van één afgevaardigde per wijkraad tot het graffiti-overleg.

Ad 2: Bedrijven

Het bedrijfsleven in Helmond is erg gevarieerd; een juwelier in de binnenstad is vanuit graffiti oopunt een geheel andere zaak dan een groot metaalbedrijf op een afgelegen industrieterrein. Het is daarom voor de hand liggend dat het jaarlijks te betalen bedrag per bedrijf verschillend moet zijn. Zoals eerder aangegeven zijn er 3 betalingsmogelijkheden: vast bedrag, nacalculatie of een combinatie hiervan. De voor- en nadelen per mogelijkheid zijn ook gegeven. Er moet zorgvuldig worden omgaan met het afsluiten van contracten met bedrijven, omdat het vaak om hoge bedragen gaat. Een mogelijkheid om risico's te verminderen is om in geval van grote bedrijven, waar een vast bedrag per jaar moeilijk in te schatten is, de tweede of derde betalingsmogelijkheid te gebruiken. Dit is echter alleen nodig bij bedrijven waarbij het gaat om hoge graffiti-reinigingskosten. Bij bijvoorbeeld winkeliers in de binnenstad en andere kleine bedrijven kan er wel gewerkt worden met een vast bedrag per jaar, ook weer afhankelijk van de onder het puntje "particulieren" genoemde factoren.

Marketing bedrijven

Bedrijven in de gemeente Helmond dienen actief benaderd te worden. Dit gaat op 2 manieren:

1. Als er een graffiti-melding is bij een bedrijf dat geen abonnee is
2. Gerichtte acquisitie aan de hand van een acquisitieplan, opgesteld door de coördinator graffiti.

Het eerste punt dient consequent te gebeuren als er graffiti wordt aangetroffen bij een bedrijf zonder contract. Het tweede punt heeft betrekking op bedrijven in de gemeente Helmond die nog geen abonnee zijn en waar op het moment van benadering geen graffiti aanwezig is. Deze benadering zal moeten gebeuren aan de hand van een plan, opgesteld door de coördinator graffiti. Hij kan een lijst opstellen van maandelijks te benaderen bedrijven of verenigingen in een bepaalde wijk. Het beste kan ook hier voor een "wijk"gerelateerde aanpak gekozen worden. Zo kan er contact gezocht worden met overkoepelende organisaties en/of belangengroepen. Ook kan een bepaald industrieterrein in zijn totaliteit benaderd worden. Op deze manier kunnen dezelfde voordelen behaald worden als bij de wijkgerichte benadering bij particulieren het geval is.

Om dit gehele proces inzichtelijk te houden dient de coördinator een contactenlijst op te stellen (bijvoorbeeld een eenvoudige database in MS Access), waarbij resultaten van contact en onderhandelingen worden vastgelegd. Dit om te voorkomen dat bedrijven meerdere malen worden benaderd.

Ad 3: Projecten

In tegenstelling tot contracten betreft een project een éénmalige reiniging van een bepaald aantal objecten. Het kan hierbij gaan om een combinatie van particulieren en bedrijven. Gezien het

incidentele karakter van een project, is het niet mogelijk een bedrag op jaarbasis vast te stellen. Er moet hier dus gewerkt worden op basis van nacalculatie. Hierbij moet rekening gehouden worden met het feit dat er ook overhead kosten doorberekend dienen te worden en niet alleen de kosten die het Quick Service Team doorberekend.

Marketing projecten

De coördinator van de gemeente moet zelf projecten identificeren en onderhandelingen plegen met de belanghebbenden. Bij onderhandelingen kan de coördinator de sterke punten van het Quick Service Team aanhalen:

- Expertise en jarenlange ervaring bij het verwijderen van graffiti
- Relatief goedkoop in vergelijking met concurrerende schoonmaakbedrijven
- Snelheid; kan snel in actie komen

Ad 4: Gemeentelijke objecten

Vanuit diverse gemeentelijke diensten wordt een bijdrage verstrekt ter dekking van de reinigingskosten van graffiti, aangebracht op gemeentelijke eigendommen. Het betreft hier bijdragen van o.a. de Dienst Stadsbeheer, Algemeen Welzijn en de Bestuursdienst. Er blijkt echter dat deze bijdragen te laag zijn en dus omhoog moeten. Op basis van voorgaande jaren moet er een goede inschatting gemaakt kunnen worden van de kosten per gemeentelijke dienst.

3.5 Betrokkenheid politie en gerichte opsporing

Een goede inzet van politie in het graffitiproces is onmisbaar. De allerbeste preventie denkbaar is het oppakken, berechten en terugvorderen van de toegebrachte schade op de dader. De opsporing is echter tot op de dag van vandaag niet van de grond gekomen en ver onder de maat. Van alle toegebrachte schade wordt minder dan 2% uiteindelijk verhaald op daders. Er zijn meerdere oorzaken aan te wijzen van dit lage percentage:

1. Beperkte capaciteit politie.
2. Weinig tot geen betrokkenheid van de politie bij het graffitiproces.
3. De huidige Algemene Politie Verordening (APV) is niet geschikt voor een adequate afhandeling van graffiti gevallen.

Ad 1: Beperkte capaciteit

Het is eenieder bekend dat de politie kampt met capaciteitstekorten. Op korte termijn valt hier ook niets aan te doen. Omdat dit capaciteitstekort bestaat is de politie genoodzaakt tot prioriteitenstelling, omdat zij onmogelijk alle zaken oppakken kan. Ondanks het feit dat door de Stadswacht complete dossiers worden aangeleverd, is er in 2002 nog geen graffiti-dader opgepakt. Door de inzet van de Stadswacht, die een deel van de politietaken heeft overgenomen, zou er capaciteit vrijgemaakt moeten zijn bij de politie. Deze tijd zou ingezet moeten worden om graffiti-daders op te sporen en klaar te maken voor vervolging door justitie. Als gemeente Helmond graffiti succesvol wil bestrijden zal de politie tijd moeten vrijmaken om graffiti-daders door middel van constructief en gericht posten op te sporen. Dit is een beslissing die van bovenaf genomen moet worden (door Bevoegd Gezag); als de gemeente Helmond in het kader van het GSB en Integraal Veiligheidsbeleid graffiti wil aanpakken zal er capaciteit door de politie vrijgemaakt moeten worden. Het is dan zaak om deze tijd zo effectief mogelijk te gebruiken. Dit vereist een nauwe samenwerking met de andere partijen in het graffitiproces.

Zoals al eerder vermeld is zijn er in het geval van daderopsporing en –vervolging 3 mogelijkheden:

1. De dader is op heterdaad betrapt
2. De dader is niet op heterdaad betrapt, maar er zijn getuigen die de verdachten hebben herkend

3. De dader is niet bekend of er bestaat slechts een vermoeden omtrent de identiteit van de vermoedelijke dader

De volgende afspraken moeten worden gemaakt:

1. In het eerste geval moet de politie altijd de zaak oppakken. Een aandachtsvelder-graffiti moet contact opnemen met de Stadswacht om te verifiëren of de opgepakte dader ook verantwoordelijk is voor meer graffitischade.
2. In dit geval zal er door de Stadswacht een dossier aangeleverd worden bij het bedrijfsbureau van de politie. Op het moment dat dit gebeurt zal de coördinator graffiti van de Stadswacht ook de contactpersoon van de desbetreffende politieafdeling (zie uitwerking betrokkenheid) en de gemeentelijke coördinator inlichten. Er kan dan een deadline gesteld worden m.b.t het in behandeling nemen van deze zaak door de politie. Tijdens het graffiti-overleg zullen alle lopende zaken aan bod komen. Als dan blijkt dat een bepaalde zaak nog niet is opgepakt door de politie moet door de desbetreffende contactpersoon verantwoording afgelegd worden. Op dat moment kunnen er nieuwe afspraken gemaakt worden.
3. Het derde geval ligt een stuk lastiger. In de meeste gevallen zullen de kosten van een onderzoek niet opwegen tegen de kans om schade te verhalen bij een vermoedelijke dader. Er kan echter ook een situatie voorkomen dat uit het systeem van de Stadswacht blijkt dat een bepaalde tag (aangebracht door één dader) voor extreem veel overlast zorgt en dus ook veel reinigingskosten veroorzaakt. Als er in zo'n geval ook nog een vermoeden bestaat omtrent de identiteit van de dader is het wel degelijk zinvol om zo'n zaak op te pakken. Dit is een voorbeeld van gerichte opsporing dat nog verder zal worden uitgewerkt.

Ad 2: Betrokkenheid

Om tot een effectieve daderopsporing te komen zal de politie nauw samen moeten werken met de andere partijen in het graffiti-proces. De politie zal dus betrokken moeten worden in het proces. Per politieafdeling in Helmond (Centrum, Oost en West) zal er één persoon aangewezen moeten worden die betrokken gaat worden in het graffiti-proces. Deze personen zullen ook aanwezig (moeten) zijn op het graffiti-overleg. Per afdeling van de politie moet een communicatiepunt aanwezig zijn. Deze persoon is op de hoogte van de stand van zaken op het gebied van graffiti en moet de politie-inzet op de desbetreffende politieafdeling coördineren. Hij zal nauw samenwerken met de Stadswacht die een groot gedeelte van de informatie, afkomstig uit het graffiti-informatiesysteem van de Stadswacht aanlevert. Het is belangrijk dat deze mensen van bovenaf worden aangesteld en ook tijd en middelen worden vrijgemaakt.

Gerichte opsporing

Gezien het capaciteitstekort van de politie is het noodzakelijk dat de tijd die wel beschikbaar is op een verstandige manier wordt gebruikt. Verstandig in dit kader wil zeggen dat in de beschikbare tijd zoveel mogelijk daders worden opgepakt en vervolgd. Dit houdt wel in dat alle betrokken partijen goed met elkaar moeten samenwerken. De gerichte opsporing zal gecoördineerd worden door de contactpersoon bij de desbetreffende politieafdeling, in samenwerking met de coördinatoren van gemeente en Stadswacht. Gerichte opsporing kan plaatsvinden met behulp van informatie afkomstig uit het systeem van de Stadswacht. Het voorbeeld is al gegeven van één graffiteur die veel schade veroorzaakt. Het is van groot belang dat zo'n sleutelfiguur wordt aangepakt, omdat zo'n persoon vaak als voorbeeld dient voor andere graffiteurs en deze meetrekt in het graffiti circuit. Ook kan de coördinator m.b.v de beschikbare informatie bepaalde trends waarnemen. Hierop kan gereageerd worden met gerichte acties. Hierbij dient rekening gehouden worden met de in hoofdstuk 2 geïdentificeerde groepen graffiteurs. In het algemeen kan men stellen dat er gepost dient te worden als er sprake is van een hoge pakkans. De pakkans is het hoogst op bepaalde tijden en bij belangrijke objecten (A-locaties) na bijzondere festiviteiten in Helmond, (b.v. bezoekers die van buiten Helmond komen en onder invloed weer met de trein terug moeten). Hiermee moet rekening gehouden worden bij het plannen van post-acties.

Ad 3: APV

De huidige APV biedt te weinig mogelijkheden om adequaat graffitidaders aan te pakken. De nieuw aan te stellen gemeentecoördinator zal i.s.m. politie deze verordening kritisch moeten gaan bekijken en voorstellen tot wijziging doen. Wellicht kan er een deel van de verordening worden ingericht betreffende de graffiti-problematiek.

3.6 Verbetering communicatie betrokken partijen

Het feit dat de communicatie tussen de verschillende partijen nogal te wensen overlaat is al een aantal keer naar voren gekomen. Het betreft hier vooral de communicatie tussen politie en Stadswacht/gemeente, waardoor het al een aantal keer is voorgekomen dat verdachten ten onrechte zijn laten gaan of verhaalde schades lager waren dan mogelijk was geweest. Zoals al aangegeven dient er per politieafdeling een persoon aangewezen worden die nauw betrokken wordt bij het graffiti-proces. Bij voorkeur moet dit iemand zijn die al enige affiniteit heeft met het graffiti-vraagstuk en ook enthousiast op dit gebied is.

Erg belangrijk in het kader van communicatie is een gestructureerd graffiti-overleg, wat ook goed voorbereid is. Hiervoor dient de coördinator van de gemeente een vaste agenda op te zetten met in ieder geval de volgende punten:

- Verloop aantal graffiti-meldingen en bijbehorend kostenplaatje
- Gemaakte afspraken (terugkoppeling naar vorig graffiti-overleg)
- Daderopsporing en -vervolg
- Speciale acties (wijkschoonmaakacties, voorlichting op scholen etc.)

Deze overleggen dienen ook genotuleerd te worden, zodat gemaakte afspraken duidelijk op papier staan. Deze notulen dienen uiteraard onder alle belanghebbenden verspreid te worden.

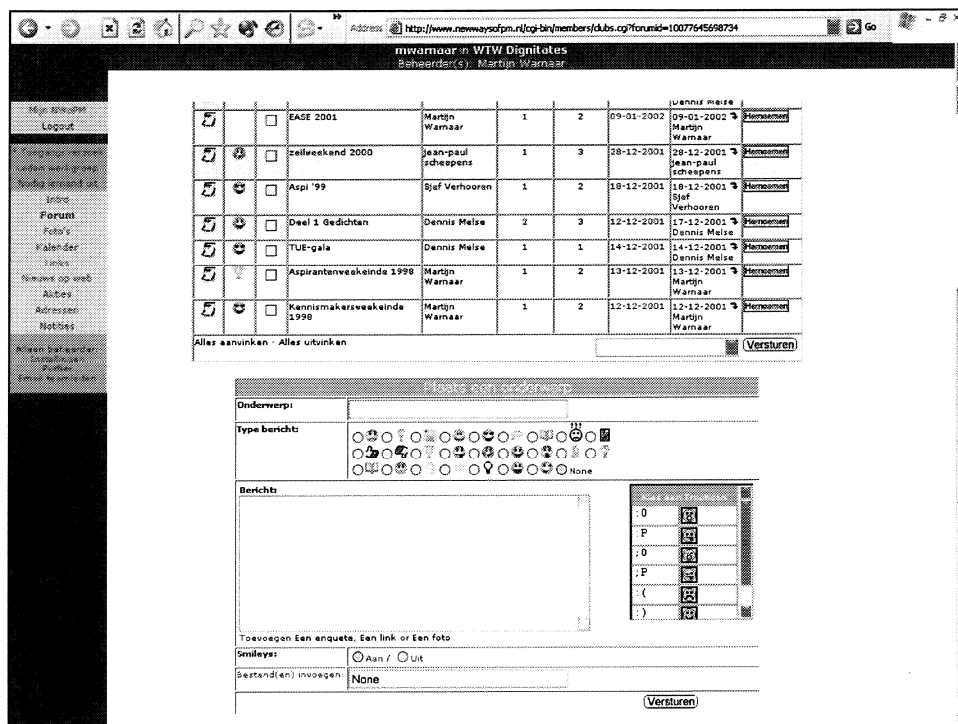
Om de communicatie tussen de belanghebbenden in het graffiti-proces te verbeteren én te vergemakkelijken kunnen ook technologische vernieuwingen worden doorgevoerd. Een eerste voorbeeld is het werken met e-mail. Graffiti-meldingen kunnen door de Stadswacht per e-mail worden doorgestuurd naar de coördinator van de gemeente. Hij kan deze melding elektronisch doorsturen naar het QST en de melding digitaal opslaan i.p.v. in een ordner. Op deze manier wordt er ook tijd bespaard.

Er zijn naast e-mail echter nog meer technologische ontwikkelingen die erg van nut kunnen zijn bij communicatie en het vergroten van de betrokkenheid van de verschillende partijen. Dit is het oprichten van een virtueel kantoor op internet, waar alle belanghebbenden in kunnen loggen en toegang krijgen tot informatie, bestanden kunnen uitwisselen, afspraken kunnen worden bijgehouden. Dit klinkt erg ingewikkeld, maar dat is het zeker niet. Hier volgt een mogelijkheid die kosteloos kan worden geprobeerd. Het betreft de internetsite www.newwaysofpm.nl, wat staat voor "new ways of project management." Hier kan een projectgroep worden aangemaakt, in dit geval de projectgroep bestrijding graffiti Helmond. Na registreren wordt één persoon beheerder van het forum; dit zal de coördinator van de gemeente Helmond zijn. Alle belanghebbenden moeten zich ook registreren en krijgen van de beheerder toegang tot het virtuele kantoor.

Als iedereen geregistreerd is, zijn de volgende functies beschikbaar:

- Forum; uitwisseling van informatie, stellen van vragen, uitwisselen van bestanden
- Foto's; uitwisseling van foto's
- Kalender; hierin kunnen afspraken worden bijgehouden (bv. Datum graffiti-overleg)
- Links; interessante links op het gebied van graffiti
- Nieuws op web; Leden kunnen links opnemen naar nieuws-items om collega's te informeren
- Acties; hier wordt een lijst van acties weergegeven met prioriteiten, deadline en verantwoordelijke persoon

- Hieronder is weergegeven hoe de website van www.newwaysofpm.nl eruit ziet:

Figuur 4.1 www.newwaysofpm.nl

Het is zeker de moeite waard om een systeem als dit te proberen. Als het werkt is er één centraal punt waar informatie kan worden uitgewisseld en kan worden opgeslagen. Hier kunnen dan bijvoorbeeld ook notulen van graffiti-overleggen op worden geplaatst. Het is aan de coördinator van de gemeente om dit systeem in te richten en te beheren.

3.7 Dwangmaatregelen reiniging

Zoals al eerder vermeld kan het voorkomen dat mensen, die niet in het bezit zijn van een graffiti-overeenkomst, weigeren om een besmeurd object te reinigen. In beginsel zal ten alle tijden geprobeerd te worden om dit probleem snel en in goede overeenstemming met de partij in kwestie op te lossen. Dit kan zowel particulieren als bedrijven betreffen. Toch komt het nog een enkele keer voor dat de eigenaar uiteindelijk niet instemt met een reiniging en zelf het object ook niet reinigt of laat reinigen. Op dat moment heeft de gemeente Helmond een probleem, omdat niemand gedwongen kan worden tot het afsluiten van een contract met het QST. Wat wel mogelijk is, is het min of meer dwingen van mensen tot het schoonmaken van besmeurde objecten. Wel moet eerst nagaan worden waarom er geweigerd wordt om een contract af te sluiten met de gemeente en dan ook eerst bezien of er een aanpassing mogelijk is in de overeenkomst om deze personen alsnog over te halen, voordat men begint met het uitoefenen van druk via dwang.

Om over te gaan op dwangmatige reiniging van besmeurde objecten kan de gemeente Helmond in principe 3 instrumenten aanwenden.

In de eerste plaats gaat er per 1 juli een nieuwe woningwet van kracht. In het kader van die nieuwe woningwet moet de gemeente Helmond binnen 18 maanden een welstandsnota hebben opgesteld welke geldt voor de hele gemeente. Deze nota kan echter wel per wijk verschillende criteria bevatten. Voorheen was er een driedeling van bouwwerken, namelijk melding-plichtige, bouwvergunning-plichtige en vergunningsvrije bouwwerken. In de nieuwe woningwet valt de eerst genoemde groep weg. Een nieuwe mogelijkheid van de aanstaande woningwet is de excessenregeling voor alle bouwwerken. Daardoor kan de nieuwe woningwet als instrument gebruikt worden. De mogelijkheden hebben echter allemaal betrekking op het begrip "bouwen". En graffiti valt nu helaas niet onder de noemer bouwen. De graffiti wordt weliswaar aangebracht op gebouwen, maar het heeft op zich niets met bouwen te maken.

Welstand valt ook samen met dit begrip bouwen. Om mensen te dwingen over te gaan op schoonmaken, moet je kunnen aantonen dat de ontstane situatie strijdig is met de redelijkheidseisen van welstand. Dit is vaak heel moeilijk om aan te tonen. Bijbehorende bepalingen dienen dan heel goed in de bijbehorende welstandsnota omschreven te staan. Een heel ander verhaal wordt het in het geval het monumenten betreft. Maar bij monumenten zal van het genoemde probleem geen sprake zijn.

De excessenregeling van de nieuwe woningwet is waarschijnlijk niet het geschikte middel om over te gaan tot een zogenaamde dwangreiniging. Dit is veel meer een noodgreep voor speciale wijken zoals de nieuwe wijk Brandevoort.

Een tweede instrument is het bestuursrecht. Hiermee kunnen de eigenaren eveneens min of meer worden gedwongen tot het verwijderen van graffiti. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen 2 opties:

1. De eigenaren moeten zelf de graffiti verwijderen en eveneens de kosten betalen.
2. De gemeente Helmond neemt de verantwoordelijkheid op zich voor de reiniging. De rekening daarentegen wordt doorgestuurd naar de eigenaar van het pand/object.

Een bijkomende "stok achter de deur", voor strategische locaties, is om te schermen met het genoemde bestuursrecht, maar dat de kosten voor het schoonmaken worden betaald door de gemeente. Hier trappen de meeste mensen waarschijnlijk wel in. Wel dient opgemerkt te worden dat bij de mogelijkheid van het bestuursrecht het tijdsaspect van een snelle reiniging verloren gaat. Daarnaast is het niet een heel erg nette manier om reiniging te bewerkstelligen.

Het derde alternatief dat ingezet kan worden tegen de schoonmaak van graffiti is het opstellen van een aparte verordening in binnen de Algemene Politie Verordening (APV). Dit zou bijvoorbeeld een "verordening overlast graffiti" kunnen zijn.

Er zijn dus meerdere mogelijkheden om graffiti dwangmatig te verwijderen van objecten, maar de basis, het instrument, moet goed zijn. Vooralsnog blijkt geen van de 3 bovengenoemde instrumenten waterdicht te zijn. Ons advies luidt om eens met andere grote gemeenten om de tafel gaan zitten hoe zij dit probleem aanpakken.

Wel dient hier nogmaals vermeld te worden dat dwang tot reinigen slechts uitzonderingen zijn. Het betreft dus een prioriteitskeuze hoeveel inspanning je in deze gevallen moet steken. Feit is wel dat als er eenmaal een goed instrument gemaakt is, dit instrument consequent kan worden toegepast.

3.8 Acties ter vermindering van inbraak, fietsendiefstal en vernieling in 2002

Hiertoe behoort ook graffiti. In het kader van het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) is een actieprogramma vastgesteld. Twee van deze acties passen goed in het graffitibeleid. Dit zijn de actiepunten 7 en 8 die hieronder beschreven staan. Medio dit jaar (rond 3 juli) zal een workshop gehouden worden over deze actiepunten, waarbij er een vernieuwde aanpak zal worden opgesteld. Wellicht is het raadzaam om de betrokkenen van het graffitiproces deel te laten nemen aan deze workshop.

Actie 7. Vergroten van de pakkans

Omdat wij vertrouwen hebben in de vele preventieve maatregelen, projecten en activiteiten gericht op (potentiële) daders van vandalisme en baldadigheid en graffiti-sputters, willen wij de 'veiligheidsketen' – samen met het volgende actiepunt 8 - sluiten door binnen de voor 2002 gestelde capacitaire en formatieve kaders te zoeken naar alternatieve mogelijkheden tot het vergroten van zowel de beleefde (gepercipieerde) pakkans als de feitelijke pakkans. Hiertoe is de gezamenlijke inzet vereist van gemeente, politie, bureau Halt, OM, Stichting Stadswacht Helmond. Beperkende factor is nadrukkelijk dat vandalisme, baldadigheid en graffiti ook in 2002 geen prioriteit is van Politie Helmond en dus van de politie nauwelijks inzet verwacht mag worden. Anderzijds heeft het nieuwe Justitiekantoor in Helmond samen met haar partners dit onderwerp tot een van haar speerpunten benoemd, wat nieuwe kansen geschapen heeft. Voor 2002 betekent dit dat de gemeenteraad tijdig de gewenste politie-inzet op dit punt kenbaar maakt voor het jaar 2003.

Op initiatief van het Openbaar Ministerie (vanuit het Justitiekantoor Helmond) zullen deze partijen tijdens een eenmalige workshop een concrete en creatieve aanpak formuleren. Een aanpak die, met alle organisatorische en financiële beperkingen van dien, de feitelijke en beleefde pakkans daadwerkelijk vergroot in 2003. De partijen gaan ook gezamenlijk vaststellen hoe het effect van deze nieuwe aanpak wordt vastgesteld.

<i>Opdrachtgever:</i>	<i>De burgemeester</i>
<i>Actiehouder:</i>	<i>Openbaar Ministerie, vanuit Justitiekantoor Helmond</i>
<i>Resultaat:</i>	<i>1. Workshop over aanpak vandalisme, baldadigheid en graffiti waarbij een vernieuwende aanpak voor 2002 wordt opgesteld;</i> <i>2. Het uitvoeren van de nieuwe aanpak voor 2002;</i> <i>3. Het tijdig kenbaar maken van de gewenste politie-inzet voor 2003 op dit beleidsspeerpunt, door de gemeenteraad via de burgemeester;</i>
<i>Betrokken partijen:</i>	<i>Gemeente Helmond, Dienst Algemeen Welzijn, Dienst Stadsbeheer, Politie Helmond/Afdelingen Centrum, West en Oost, Justitiekantoor Helmond, Bureau Halt, Stichting Stadswacht Helmond.</i>
<i>Voortgangsbewaking:</i>	<i>Gemeente Helmond, coördinator IVB</i>
<i>Planning:</i>	<i>1. Medio 2002</i> <i>2. Eind 2002</i> <i>3. Medio 2002</i>
<i>Samenhang</i>	<i>Actiepunten 1, 2, 8, 11 en 12; MOP-programmapunten F11, S14, S15, S16, U17</i>
<i>Evaluatie en bijstelling:</i>	<i>Eenmaal per jaar door de actiehouder</i>
<i>Financiën en dekking:</i>	<i>Reguliere middelen</i>

Actie 8. Intensiveren snel-herstelaanpak

Bij het sluitend maken van de aanpak gericht op (potentiële) daders van vandalisme, baldadigheid en graffiti hoort niet alleen het vergroten van de pakkans (actie 7) maar ook het intensiveren van de aanpak om de schade snel te herstellen. Dit ontmoedigt daders en zorgt voor het behoud van een schoon en onbeschadigd straatbeeld. Complicerende factor voor deze aanpak is op dit moment een tekortschietende systematiek van signaleren, melden en herstellen. Daarnaast hebben de betrokken partijen (gemeente, politie, bureau Halt, OM, Stichting Stadswacht Helmond) de programma's,

prioriteiten en budgetten voor 2002 al vastgesteld, waardoor er op het eerste gezicht weinig speelruimte lijkt voor verbetering.

Op initiatief van de coördinator IVB zullen deze partijen tijdens een eenmalige workshop een concrete en creatieve aanpak formuleren. Een aanpak die, met alle organisatorische en financiële beperkingen van dien, een sneller herstel ten gevolg heeft dan de huidige aanpak van beschadigingen, vernielingen of bekladdingen in de openbare ruimte. Hierbij kan sterk geleund worden op de successen van de reeds in gang gezette integrale graffiti-aanpak.

Om het effect op de veiligheidsbeleving en de leefbaarheid in de wijken zo groot mogelijk te laten zijn, krijgen bewoners een (nader vast te stellen) rol bij het prioriteiten van hetgeen er snel aangepakt moet worden in de wijk.

De partijen gaan gezamenlijk vaststellen hoe het effect van deze nieuwe aanpak wordt vastgesteld.

<i>Opdrachtgever:</i>	<i>Wethouder Stadsbeheer (bestuurlijk) en directeur Dienst Stadsbeheer (ambtelijk)</i>
<i>Actiehouder:</i>	<i>Gemeente Helmond, coördinator IVB</i>
<i>Resultaat:</i>	<i>1. Workshop over snel herstel vandalisme, baldadigheid en graffiti waarbij een vernieuwende aanpak voor 2002 wordt opgesteld; 2. Het starten van de uitvoering van de nieuwe aanpak in 2002;</i>
<i>Betrokken partijen:</i>	<i>Gemeente Helmond, Dienst Stadsbeheer, Politie Helmond/Afdelingen Centrum, West en Oost, Justitiekantoor Helmond, Bureau Halt, Stichting Stadswacht Helmond.</i>
<i>Voortgangsbewaking:</i>	<i>Gemeente Helmond, coördinator IVB</i>
<i>Planning:</i>	<i>1. Medio 2002 2. Eind 2002</i>
<i>Samenhang:</i>	<i>Actiepunten 1, 2, 4, 7, 11 en 12; MOP-programmapunten F11, S14, S15, S16, U17</i>
<i>Evaluatie en bijstelling:</i>	<i>Eenmaal per jaar door de actiehouder</i>
<i>Financiën en dekking:</i>	<i>Reguliere middelen</i>

Hoofdstuk 4 Financiën

4.1 Inleiding

Eén van de uitgangspunten in het graffiti-beleid is dat Helmond schoon moet zijn. Dit houdt niet automatisch in dat de inkomsten belangeloos zijn. Er hoeft geen winst gemaakt te worden, maar het zou mooi zijn als de kosten gedekt zouden worden. Daarom zijn de financiële gegevens van de afdeling Ondersteuning & Controle (O&C) geanalyseerd en zijn de volgende resultaten wat betreft inkomsten en uitgaven tot stand gekomen.

4.2 Inkomsten

Inkomsten zijn afkomstig uit 5 inkomstenbronnen die elk kort besproken worden:

1. Abonnementsgelden graffiti-overeenkomsten
2. Reinigingskosten betaald door niet-abonnees
3. Subsidies
4. Schadevergoedingen
5. Overige middelen zoals middelen uit het GSB-beleid (GSB-middelen)

Zoals eerder vermeld kunnen mensen een abonnement nemen op het QST, zodat zij zeker zijn van een snelle en professionele reiniging. Afhankelijk van de desbetreffende contracten zorgen de abonneementhouders voor een bepaalde jaarlijkse inkomende geldstroom. Deze kan bepaald worden aan de hand van de geregistreerde gegevens. Daarnaast kan eveneens een schatting gemaakt worden van toekomstige jaarlijkse abonnementsgelden door te kijken naar de statussen van de bijbehorende contracten.

Er zijn ook bedrijven en particulieren die geen lid zijn van het QST en toch slachtoffer worden van graffiti. Zij besluiten dan toch om het object te laten reinigen en betalen de kosten voor het QST.

Er zijn verscheidene geldbronnen die door bureau Exploitatie aangeboord kunnen worden. Een goed voorbeeld is het jaarlijkse geldbedrag van ca. € 22.689,- wat (niet structureel) ter beschikking wordt gesteld voor kinder / wijk-schoonmaakacties. Het verdient wel aanbeveling om continue te blijven zoeken naar dergelijke inkomstenbronnen. Het is een algemeen bekend verschijnsel dat de meeste subsidies niet aangeboord worden door onwetendheid van de rechthebbenden.

Graffitiurs die opgepakt en berecht worden, kunnen hoofdelijk aansprakelijk gesteld worden voor de geleden schade. Deze schadebedragen worden nauwkeurig bijgehouden en er zal koste wat kost geprobeerd worden de schade te verhalen. Hierbij wordt geen rekening gehouden met kosten – baten! Dit benadrukt nog eens de preventieve werking die door schadevergoedingen bewerkstelligd wordt. Dit nieuwe beleid is echter sinds dit jaar van start gegaan. In de jaren is er nooit echt werk van gemaakt. Dit heeft tot gevolg dat er wel daders veroordeeld zijn door justitie om een bepaalde geldboete te betalen, maar het is eenvoudigweg blijven liggen. Verdere informatie betreffende openstaande schadebedragen is vermeld in bijlage 1.

Bij de laatste categorie, overige middelen valt o.a. te denken aan de middelen die ter beschikking staan inzake het GSB. Hiertoe heeft het Rijk een toezegging gedaan van ca. € 75 miljoen verbonden aan 40 regelingen tot het jaar 2004. Om aanspraak te kunnen maken moet een bepaalde procedure gevolgd worden. Het komt erop neer dat, via de GSB-coördinatoren van de gemeente, aanspraak gedaan moet worden op GSB gelabelde middelen. Dit overzicht kan bij genoemde coördinatoren ingezien worden. Dit kan resulteren in een extra financieringsmogelijkheid voor het QST. Hierbij wordt dan aanspraak gemaakt op GSB gelabelde middelen op basis van prioriteitsprojecten binnen GSB, te weten:

1. Groter gevoel van veiligheid
2. Betere aanpak van oorzaken van “verloedering; fysieke kwaliteit van de woonomgeving”

De mogelijkheid die geboden wordt door de GSB gelabelde middelen zal nog gecontroleerd worden bij de desbetreffende coördinatoren Eric Duimelink en Jolande Vermeer. Helaas zijn zij nog respectievelijk op vakantie en ziek ten tijde van dit rapport. De uitwerking volgt zo spoedig mogelijk.

4.3 Uitgaven

Er zijn 3 kostenposten aan te wijzen binnen het graffiti-probleem:

1. Reinigingskosten (zowel vaste als variabele)
2. Salariskosten
3. Overige kosten, zoals wijkschoonmaakacties en overhead

De reiniging van besmeurde objecten door het QST brengen bepaalde kosten met zich mee. Deze zijn eenvoudig af te leiden uit de gegevens die door het QST worden bijgehouden. Hierbij is onderscheid door vaste kosten en variabele kosten. Elke maand wordt er namelijk € 6413,- overgemaakt naar de Atlant Groep. Dit zijn de vaste kosten. Daarnaast berekent het QST nog maandelijks de variabele kosten die in die maand gemaakt zijn door aan de gemeente. Samen vormen zij de zogenaamde reinigingskosten.

Naast de reinigingskosten is in dit project ook nog sprake van salariskosten. Uit de lijst van betrokken personen kan dan via de gegevens van de salarisadministratie de totale salariskosten op jaarbasis gedestilleerd worden. Het is echter lastig om voor de ambtenaren van de gemeente Helmond deze salariskosten te bepalen, omdat de meeste betrokkenen niet fulltime bezig zijn met graffiti. Wat betreft de personeelskosten voor de Stadswacht is dit wel makkelijk te achterhalen doordat in het activiteitenplan van de Stichting Stadswacht exact het aantal graffiti-uren is gedefinieerd. Hierbij dient echter wel het uitgangspunt zoals dat in de inleiding gedefinieerd werd in het achterhoofd te houden. In eerste instantie wordt ernaar gestreefd om de reinigingskosten van het QST te dekken. De salariskosten spelen in dit project dus niet zo'n belangrijke rol en worden dan, wat betreft de ambtenaren van de gemeente Helmond, verder ook buiten beschouwing gelaten in dit rapport.

4.4 Overzicht Financiële gegevens 2001

<i>Inkomsten</i>	
Ontvangen bijdragen derden (waarvan circa € 36.934,- afkomstig uit graffiti-overeenkomsten)	€ 56.771
Interne verrekeningen	€ 53.862
Schadevergoedingen	€ 886,-
	+
Totale inkomsten 2001	€ 111.519,-
<i>Kosten</i>	
Vaste kosten QST	€ 71.508,-
Variabele kosten QST	€ 51.252,-
Arbeidskosten Stadswacht: (gebaseerd op 3640 graffiti-uren à € 3,75)	€ 13.650,-
	+
Totale kosten 2001	€ 136.410,-
Saldo Graffitikosten (exclusief ambtenaarssalarissen) 2001	€ 24.891

Toelichting overzicht

Opvallende is de zeer geringe schadevergoeding over het jaar 2001 (€ 886). In werkelijkheid is voor een veel groter bedrag aan schadevergoedingen door justitie opgelegd. Voor een volledig overzicht van nog openstaande bedragen en aangerichte schades verwijzen wij naar bijlage 1. Uit deze bijlage volgt dat momenteel de werkelijke schade van veroordeelde graffitidelicten € 38.947,96 bedraagt. Van deze schadebedragen is € 11.670,68 al ontvangen. Dit houdt in dat er dus nog een bedrag van € 27.277,28 openstaat wat in principe zo opgehaald kan worden bij de daders. Dit is mede het gevolg van de slechte vorderingsmaatregelen tot voor kort. Dit komt doordat in gevallen van meerdere daders elke dader hoofdelijk aansprakelijk wordt gesteld voor het totale schadebedrag. Bij veel graffitidelicten is sprake van een andere groep daders, waardoor het overzicht in wat elke dader werkelijk moet betalen weg is. Omdat de ambtenaren geen wijs meer konden uit de wirwar van daders en delicten zijn de veroordelingen al die tijd blijven liggen. Dit is nu echter uitgezocht en voor de slechte vorderingsmaatregelen is echter een nieuwe “vorderingsprocedure” opgezet die al in het vorige hoofdstuk is beschreven. Een nuancering bij dit enorme nog openstaande bedrag is dat niet alles verhaald zal kunnen worden. Bij sommige daders valt (bijna) niets te halen of ze zijn zo uitgekiend dat op papier niets te verhalen valt. Bij deze groep zal nog gekeken worden wat precies de mogelijkheden zijn om toch (een gedeelte van) de gemaakte schade te verhalen.

De afzonderlijke kostenpost “graffiti-overeenkomsten” is moeilijk te bepalen doordat de beschrijving van de desbetreffende boekingen in de administratie niet geheel duidelijk zijn. Een voorbeeld hiervan is de boekingomschrijving “Graffity K3K3 K3”. Voor de gemeentecoördinator is het dan al lastig te bepalen onder welke post deze boeking geschaard moet worden. Mede daarom hebben wij in het vorige hoofdstuk aanbevolen om een eenduidige omschrijving voor wat betreft de boekingen te hanteren. Dit zou financiële analyses namelijk vergemakkelijken.

Met behulp van de bovenstaande gegevens kunnen we ook een controle uitvoeren. Stichting Stadswacht heeft namelijk ook de beschikking over de financiële gegevens, maar in een ander systeem. Het is niet gebruikelijk dat financiële gegevens elders terecht komen dan bij de gemeente. Wel is het van belang dat in het kader van goede opsporing en adequate afhandeling de Stadswacht mede inzicht krijgt in omvang van aangebrachte schade, als dit bijdraagt aan een lopend proces. De gemeente coördinator is echter de aangewezen persoon die financieel verantwoordelijk is. Voor de

reinigingskosten komt de Stadswacht in het jaar 2001 op een kostenpost van € 129.566 hetgeen afgeleid is uit de figuur in bijlage 1. Uit de bestanden van de afdeling O&C volgt echter een reinigingsbedrag van € 122.760. Dit is een verschil van circa 5,3%. Dit verschil valt grotendeels te verklaren met het feit dat in de bestanden van de stadswacht bij elke melding van graffiti het voorrijdtarief van € 34 voor het QST verwerkt is. Dit gebeurt met opzet zodat in geval van aanhouding van een dader een hogere schadevergoeding vastgesteld kan worden. De werkelijke reinigingskosten liggen dus een stuk lager wat tot uiting komt in de bestanden van de afdeling O&C. Daarbij dient nog vermeld te worden dat het bij de gegevens van O&C boekingen betreft. Maar de controlefunctie op deze boekingen ligt bij een andere afdeling (FB). Het kan dus voorkomen dat sommige bedragen al wel geboekt zijn, terwijl ze in werkelijkheid nog niet betaald/ontvangen zijn.

4.5 Conclusie financiën

Per saldo vertegenwoordigen de graffitikosten een bedrag van € 24.891. Dit kan nog verder teruggebracht worden aan de hand van enkele verbeterpunten uit het vorige hoofdstuk. Hierbij dragen voornamelijk de betere daderopsporing door betere inzet en betrokkenheid van de politie, betere vorderingsmaatregelen en de nieuwe fulltime beleidscoördinator in positieve zin bij. De loonkosten van de nieuw aan te stellen fulltime coördinator zullen wel volledig ten laste zijn van graffiti. In dit kader kan een goede marketingstrategie wat betreft de QST-abonnementen en betere controle op financiële aspecten door deze coördinator de inkomende geldstroom echter fors verhogen, waardoor het financieel aantrekkelijk blijft om deze fulltime coördinator aan te stellen. Betrekken we hierin ook nog de op dit moment openstaande schadevergoedingen van ruim € 27.277. dan kunnen de netto graffitikosten tot een minimum beperkt worden.

Hoofdstuk 5 Vooruitblik naar de toekomst

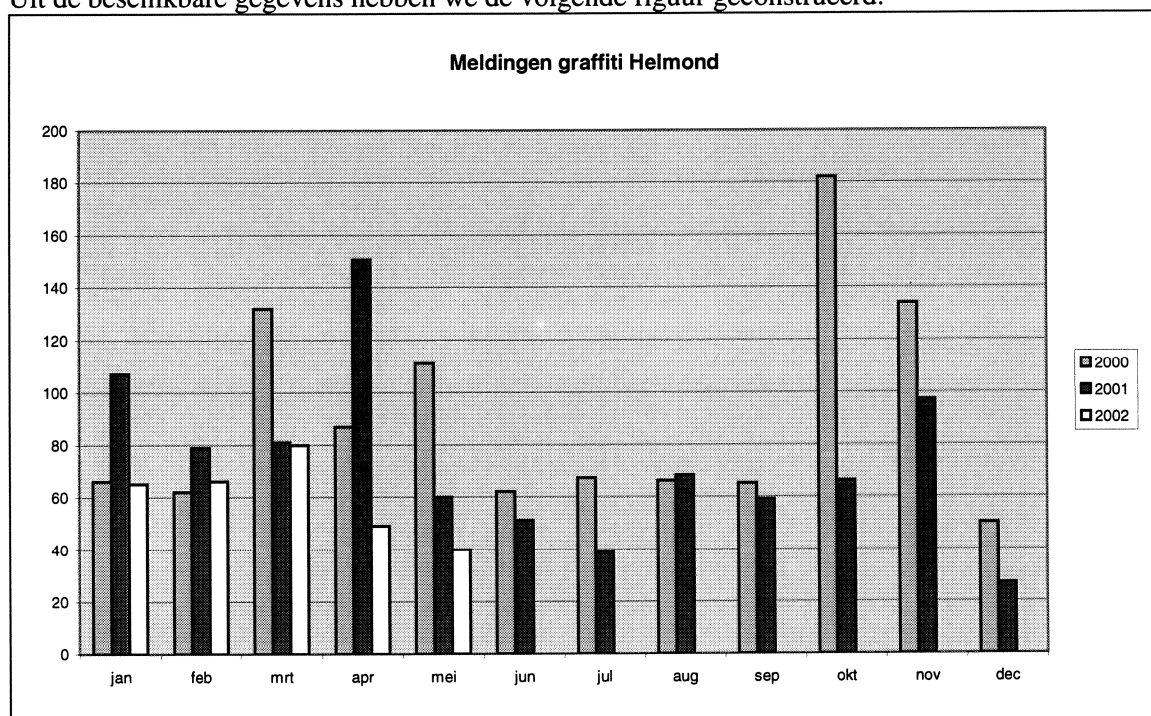
5.1 Inleiding

In hoofdstuk 3 zijn de belangrijkste verbetermogelijkheden al genoemd. Al deze mogelijkheden hebben uiteindelijk tot doel om Helmond schoon te houden. Daarnaast wordt getracht een grotere (continue) ingaande geldstroom te bewerkstelligen.

Vanaf het jaar 2000 zijn er bruikbare kwantitatieve gegevens geregistreerd door de stadswacht. Hiervan willen we achtereenvolgens het aantal meldingen, de reinigingskosten en het aantal aanhoudingen door de politie behandelen. Daarna zullen we een toekomstbeeld van het nieuwe graffiti-beleid schetsen.

5.2 Aantal meldingen graffiti.

Uit de beschikbare gegevens hebben we de volgende figuur geconstrueerd.

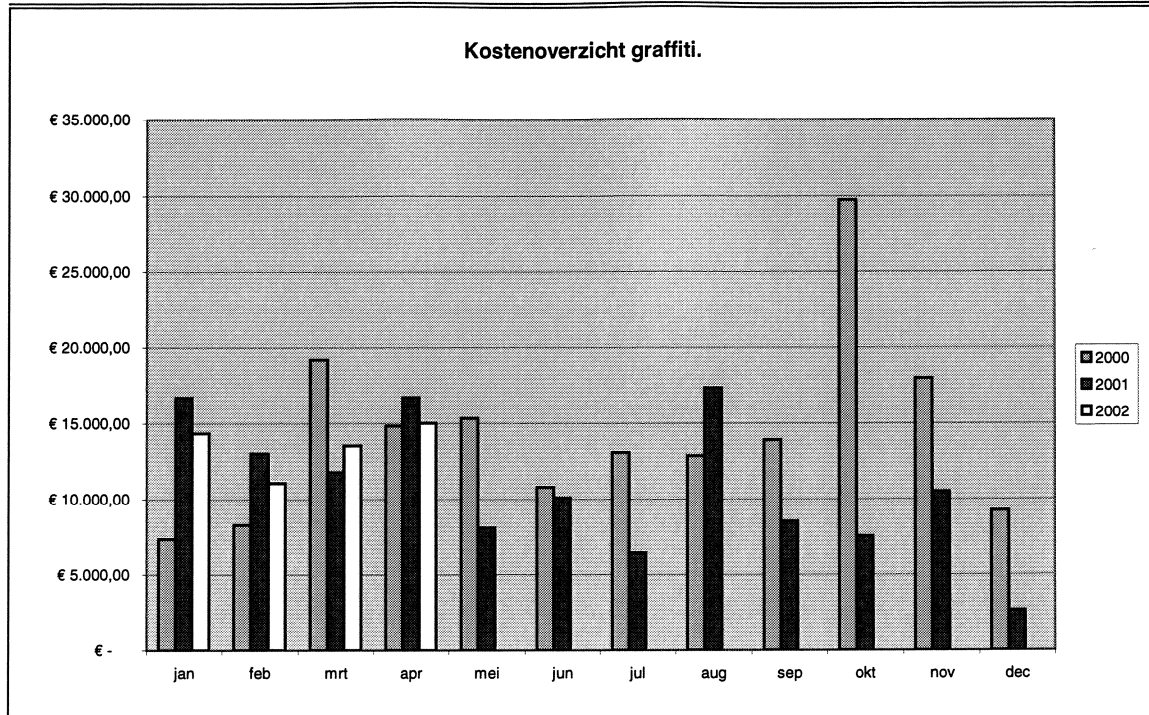

Figuur 6.1: Aantal meldingen gemeente Helmond per maand

Uit de figuur blijkt dat het totaal aantal meldingen van graffiti in 2001 is gedaald tot 885 t.o.v. 1084 in het jaar daarvoor. Uit het verloop van het aantal meldingen kunnen we stellen dat de dalende tendens in het jaar 2002 (tot en met de maand mei) wordt voortgezet. Het is zelfs zo dat er elke maand minder meldingen zijn in 2002 dan in 2001.

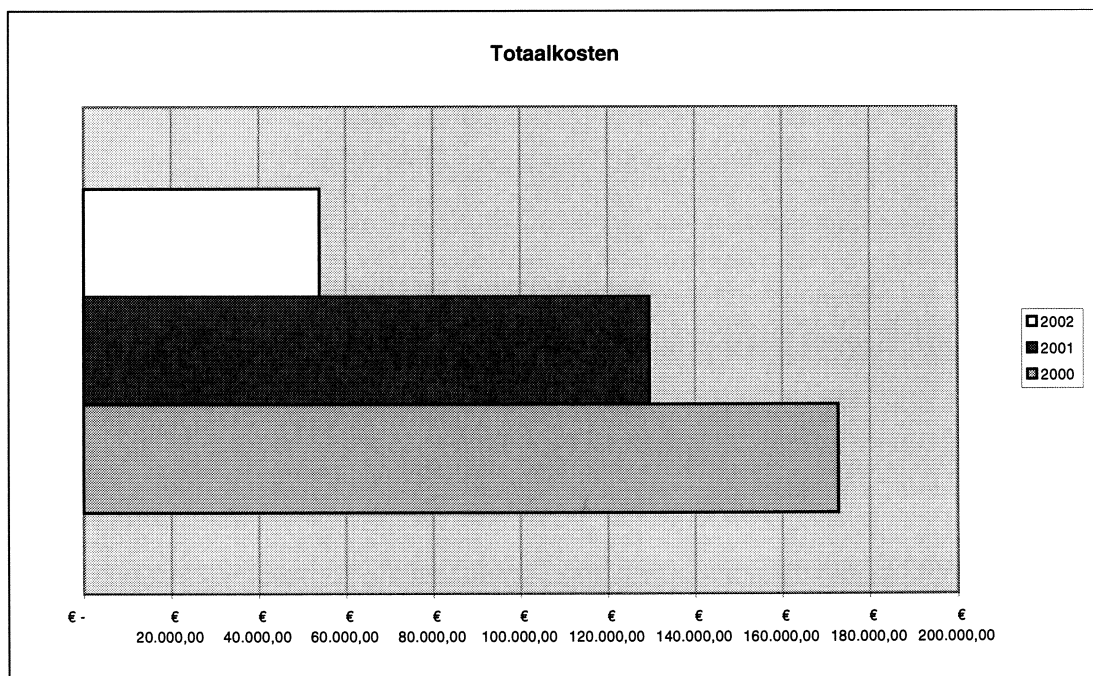
5.3 Graffitikosten

Wat betreft de graffitikosten zullen we ons in dit hoofdstuk eveneens beperken tot de reinigingskosten van het QST net zoals in hoofdstuk 5. Zoals eerder vermeld werd zijn de reinigingskosten per vierkante meter voor het QST flink gestegen door strengere milieueisen. Voor de reinigingskosten hebben we een zelfde soort figuur gemaakt met daarin de kosten per maand weergegeven. Dit is gedaan in figuur 6.2.

Figuur 6.2: Reinigingskosten per maand

Als deze figuur wordt vergeleken met de figuur van het aantal meldingen dan kan geconcludeerd worden dat de reinigingskosten gelijke tred houden met het aantal graffiti meldingen. Uit deze maandgegevens hebben we de totale reinigingskosten op jaarbasis gedestilleerd (figuur 6.3).

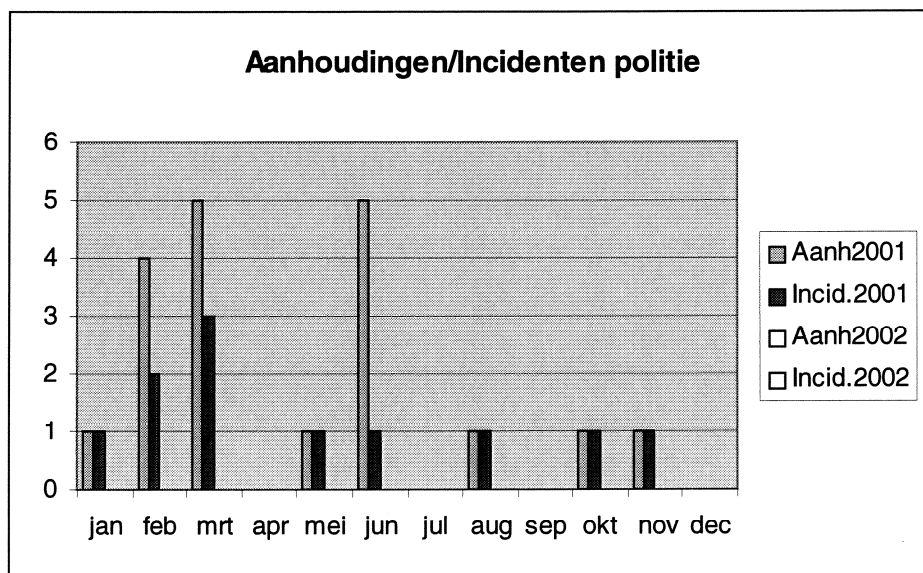
Figuur 6.3: Totaalkosten graffiti

Uit figuur 6.3 volgt dat, ondanks stijgende prijzen de totale reinigingskosten zijn teruggelopen van € 172.752 in 2000 tot € 129.556 in 2001. Indien we uitgaan van een doorgetrokken verloop voor de reinigingskosten in 2002, net als het verloop van het aantal graffiti meldingen, kunnen we stellen dat de

toekomstvisie van het graffitiproces positief is. Zeker als daar nog een goede structuur van QST-contracten bij komt.

5.4 Aanhoudingen graffiteurs

Over het jaar 2001 en 2002 hebben we gegevens over het aantal aanhoudingen/verhoren en bijbehorende incidenten. De gegevens voor 2002 zijn bijgewerkt tot en met maart. Voor deze jaren zijn het aantal aanhoudingen en incidenten weergegeven in figuur 6.4.

Figuur 6.4: Aantal aanhoudingen/verhoren met bijbehorende incidenten

Het aantal incidenten is het aantal graffiti-zaken waarvan in de desbetreffende maand proces-verbaal opgemaakt is. Zo zijn er in maart 2001 bijvoorbeeld 5 aanhoudingen van graffiteurs door de politie verricht en daarbij ging het om 3 graffiti-zaken.

Uit figuur 6.4 volgt dat tot en met maart 2002 nog geen aanhoudingen door de politie zijn verricht. Dit is een gemiste kans en in het vorige hoofdstuk is daarom al terecht opgemerkt dat de politie-inzet verbeterd moet worden.

5.5 Toekomstbeeld

Gezien de gepresenteerde resultaten kunnen we concluderen dat het de goede kant op gaat met het graffiti-probleem. Er zijn minder meldingen en minder graffiti-kosten. Alleen de daderopsporing laat nog te wensen over. Als dit ook nog verbeterd zou worden, dan zou het graffiti-proces zeer goed beheersbaar zijn. En dat is dus juist de doelstelling van het graffiti-beleid. Indien alle aangedragen verbetermogelijkheden goed uitgewerkt worden dan zal de graffiti tot een minimum beperkt kunnen worden en slechts resulteren in een kleine kostenpost. De extra kosten voor een nieuwe fulltime coördinator zullen door de doorgevoerde verbeteringen terugverdiend kunnen worden.

Bij het slagen van deze opzet, is het overwegen waard om in de toekomst het QST in te gaan zetten in de kleinere, omliggende gemeenten die zelf geen mogelijkheden hebben om op een gestructureerde manier een graffiti bestrijding op te zetten. In overleg met deze gemeenten en bij inzet van het Quick Service Team in deze gemeenten kunnen de bijbehorende financiële bijdragen de vaste kosten van de gemeente Helmond mede dragen.

Literatuurlijst

Voor het schrijven van dit rapport zijn de volgende bronnen genruikt:

Literatuur

- {Handleiding voor beleidsteksten}, {H.A.J.M. Lamers}, {3^e geheel gew. dr.}, {Bussum : Coutinho, 1997}
- {Grotestedenbeleid Helmond, Rapport tussentijdse zelfanalyse}, {1^e druk}, {Helmond, juni 2001}
- {Graffiti in Helmond, De cijfers}, {Gemeente Helmond, Dienst Stadsbeheer}, {1^e druk}, {Helmond, 1998}
- {Van grote ergernis naar kleine ergernis}, {Stadswacht Helmond}, {1^e druk}, {Helmond 1999}
- {Graffiti in Helmond, een nieuwe aanpak}, {Gemeente Helmond, Dienst Stadsbeheer}, {1^e druk}, {Helmond, 2000}

Internetpagina's

- <http://graffiti.pagina.nl/>
- <http://www.stadswacht-helmond.nl/>
- <http://www.helmond.nl/>
- <http://www.newwaysofpm.nl>
- <http://www.amsterdam.nl>
- <http://www.rotterdam.nl>

Bijlage 1 Openstaande schadebedragen

schadenr.	totale werkelijke schade €	totaal hfd. €	ontvangen €	totaal openstaand werkelijk €
310/94	6843,01	61587,05	1203,66	5639,35
320/94	117,98	471,93	149,73	-31,75
321/94	5717,63	22870,52	1361,34	4356,29
322/94	235,97	707,90	204,21	31,76
323/94	1327,31	6636,54	757,81	569,50
324/94	1769,74	5309,23	81,15	1688,59
327/94	5604,19	22416,74	544,54	5059,65
328/94	442,44	1327,31	408,41	34,03
334/94	825,88	2477,64	544,54	281,34
335/94	1002,85	5014,27	618,27	384,58
336/94	530,92	1061,85	0,00	530,92
337/94	619,41	1238,82	0,00	619,41
338/94	294,96	294,96	0,00	294,96
339/94	1179,83	3539,49	680,67	499,16
341/94	294,96	294,96	0,00	294,96
342/94	265,46	796,38	226,89	38,57
343/94	265,46	530,92	204,20	61,26
344/94	353,95	707,90	204,20	149,75
348/94	176,97	530,92	136,13	40,84
349/94	1043,69	3131,08	408,40	635,29
350/94	884,87	2654,61	544,53	340,34
368/94	408,40	1633,61	272,27	136,13
369/94	707,90	2123,69	680,67	27,23
371/94	353,95	353,95	0,00	353,95
372/94	589,91	1179,83	0,00	589,91
319/94	1769,74	5309,23	680,67	1089,07
85/97	353,95	353,95	0,00	353,95
85/97	825,88	825,88	0,00	825,88
85/97	737,39	737,39	737,39	0,00
467/95	3403,35	3403,35	1021,00	2382,35
Totaal	38947,96	159521,90	11670,68	27277,28